

Официален вестник

на Европейския съюз

C 372

Издание
на български език

Информация и известия

Година 54
20 декември 2011 г.

Известие №	Съдържание	Страница
I	Резолюции, препоръки и становища	
	РЕЗОЛЮЦИИ	
	Съвет	
2011/C 372/01	Резолюция на Съвета относно обновената европейска програма за учене за възрастни	1
2011/C 372/02	Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно представянето на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на Световната антидопингова агенция (WADA) и координирането на позицията на ЕС и неговите държави-членки преди заседанията на WADA	7
IV	Информация	
	ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ	
	Съвет	
2011/C 372/03	Заключения на Съвета относно източното измерение на младежкото участие и мобилност	10
2011/C 372/04	Заклучения на Съвета относно защитата на децата в света на цифровите технологии	15

BG

Цена:
3 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

<u>Известие №</u>	Съдържание (продължение)	Страница
2011/С 372/05	Заключения на Съвета относно културните и творческите компетентности и тяхната роля при изграждането на интелектуалния капитал на Европа	19
2011/С 372/06	Заклучения на Съвета относно ролята на доброволческите дейности в спорта за насърчаване на активна гражданска позиция	24
2011/С 372/07	Заклучения на Съвета относно езиковите компетентности с оглед на подобряване на мобилността	27
2011/С 372/08	Заклучения на Съвета относно критерий за мобилността с учебна цел	31
2011/С 372/09	Заклучения на Съвета относно модернизацията на висшето образование	36

I

(Резолюции, препоръки и становища)

РЕЗОЛЮЦИИ

СЪВЕТ

Резолюция на Съвета относно обновената европейска програма за учене за възрастни

(2011/С 372/01)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ:

Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж отчита ученето и развиването на уменията през целия живот като ключови елементи в отговор на настоящата икономическа криза, на застаряването на населението и на една по-широка икономическа и социална стратегия на Европейския съюз.

Кризата подчерта съществената роля, която ученето за възрастни⁽¹⁾ може да играе за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“, като даде на възрастните — и по-специално на нискоквалифицираните и на по-възрастните работници — възможност да подобрят способността си да се адаптират към промените на пазара на труда и в обществото. Ученето за възрастни дава възможност за повишаване на уменията и придобиване на нови умения от страна на онези, които са засегнати от безработица, реструктуриране и промяна в професионалната ориентация, и значително спомага за социалното приобщаване, активното гражданско участие и личностното развитие.

И КАТО ВЗЕ ПРЕДВИД:

1. Резолюцията на Европейския парламент от 16 януари 2008 г. относно ученето за възрастни: „Никога не е твърде късно за учене“, която настойчиво приканва държавите-членки да насърчават придобиването на знания и да развиват култура на учене през целия живот, по-конкретно като на принципа на равенството между половете се провеждат политики, предназначени да направят образованието за възрастни по-привлекателно, по-достъпно и по-ефективно.
2. Заклученията на Съвета от май 2008 г.⁽²⁾ относно ученето за възрастни, които установиха за пръв път набор от общи приоритети, по които да се предприемат действия в сектора на ученето за възрастни, пропразниха пътя към засилено европейско сътрудничество между различните заинтересовани страни и предложиха поредица от конкретни мерки за

периода 2008—2010 г. (наричани по-нататък „план за действие“), с цел увеличаване на участието в ученето за възрастни и повишаване на качеството на това учене.

3. Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 21 ноември 2008 г. — „По-успешно включване на професионалното ориентиране в стратегиите за учене през целия живот“, в която се изтъква значението на професионалното ориентиране като постоянен процес, който позволява на гражданите, във всяка възраст и през целия си живот, да оценяват своите умения, компетентности и интереси, да вземат решения, свързани с образованието, обучението и заетостта, както и да направляват личното си развитие по отношение на образованието и обучението, на работното място или в други сфери.
4. Заклученията на Съвета от 12 май 2009 г.⁽³⁾, които установиха стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („Образование и обучение 2020 г.“) в пълно съответствие със стратегията „Европа 2020“ и чиито четири цели — свързани с ученето през целия живот и мобилността, качеството и ефективността, равнопоставеността, социалното сближаване и активното гражданско участие, а също така с творчеството и иновациите — са еднакво важни за ученето за възрастни.
5. Съвместния доклад на Съвета и на Комисията за 2010 г. относно напредъка по изпълнението на работната програма „Образование и обучение 2010 г.“⁽⁴⁾, в който беше подчертано, че при ученето за възрастни е важно също предоставянето на обучение да обхваща пълния набор ключови компетентности, и беше отбелязано, че да се осигури възможност всички учещи, включително участващите в програми за учене за възрастни, да се ползват от предимствата на иновативните методи, представлява съществено предизвикателство.
6. Водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“:
— „Програма за нови умения и работни места“, в която държавите-членки се призовават да осигурят възможност на хората да придобиват умения, необходими за по-нататъшно учене и за пазара на труда чрез общообразователна дейност, професионално обучение и висше образование, както и посредством ученето за възрастни;

⁽¹⁾ За целите на настоящия текст понятието „учене за възрастни“ обхваща пълния спектър от дейности, свързани с формалното, неформалното и самостоятелното учене — както общообразователни, така и професионални — в които участват възрастни, след като напуснат системата на първоначалното образование и обучение.

⁽²⁾ ОВ С 140, 6.6.2008 г., стр. 10.

⁽³⁾ ОВ С 119, 28.5.2009 г., стр. 2.

⁽⁴⁾ ОВ С 117, 6.5.2010 г., стр. 1.

- „Европейска платформа срещу бедността“, в която се предлага да се развива иновативно образование за общностите в неравностойно положение, за да се даде възможност на хората, живеещи в условия на бедност и социално изключване, да живеят достойно и да вземат активно участие в обществения живот;
 - „Съюз за иновации“, в която насърчават високите постижения в образованието и развитието на умения, за да се осигури в бъдеще растеж, изграден на основата на иновациите в продуктите, услугите и бизнес моделите, в рамките на Европа, която е изправена пред предизвикателства като застаряване на населението и силен натиск върху конкурентоспособността.
7. Заключениеята на Съвета от 11 май 2010 г. относно социалното измерение на образованието и обучението ⁽¹⁾, в които се отбелязва, че разширяването на достъпа до образование за възрастни може да създаде нови възможности за активно приобщаване и засилено социално участие.
8. Решението на Съвета от 21 октомври 2010 г. относно насоките за политиките за заетост на държавите-членки ⁽²⁾, с което се цели насърчаването на ефективни стимули за учене през целия живот както за заетите, така и за незаетите лица, „като по този начин на всеки пълнолетен се осигурява възможност да се преквалифицира или да повиши с една степен своята квалификация“.
9. Заключениеята на Съвета от 18—19 ноември 2010 г. относно засилването на европейското сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение (ПОО) ⁽³⁾, които активно насърчават по-широко индивидуално участие в продължаващо ПОО, по-големи инвестиции в развитието на човешките ресурси, обучение в рамките на дружеството и учене в процеса на работа, и по-тясно сътрудничество между институциите за обучение и работодателите, по-специално за обучението на нискоквалифицирани работници.

ПРИВЕТСТВА ФАКТА, ЧЕ:

Във всички приоритетни области на плана за действие за периода 2008—2010 г. е започнала работа, макар и с различна скорост във всяка отделна страна:

- Реформите в областта на ученето за възрастни са все по-тясно свързани с постиженията в областта на образованието и обучението като цяло, особено с развитието на националните квалификационни рамки и на стратегиите за учене през целия живот.
- Осигуряването на качество беше поставено като важен въпрос в областта на ученето за възрастни и се отбелязва сериозен напредък в разработването на професионалния профил и обучението на професионалистите в областта на ученето за възрастни, акредитацията на предоставящите възможности за учене за възрастни и подобреното професионално ориентиране на възрастни.
- Повишаването на информираността и възможностите за учене все по-често са насочени към най-нискоквалифицираните хора, чрез което им се предоставят по-добри възможности за интегриране в професионалната област и в обществото.

— Неформалното и самостоятелното учене, които представляват голяма част от ученето за възрастни, все по-често се признават и валидират, но възможностите за валидиране все още се използват прекалено рядко.

— Започна процес на подобряване на мониторинга в сектора на ученето за възрастни.

ВЪПРЕКИ ТОВА ПРИЗНАВА, ЧЕ:

За да се преодолеят краткосрочните и дългосрочните последици от икономическата криза, е необходимо възрастните редовно да повишават личностните и професионалните си умения и компетентности. Предвид настоящата нестабилност на пазара на труда и необходимостта да се намали рискът от социално изключване, това е особено важно за хората с ниска квалификация. Всички възрастни обаче — в това число висококвалифицираните — могат да се възползват значително от възможностите за учене през целия живот.

Въпреки това е налице все по-широк консенсус, че ученето за възрастни понастоящем е най-слабото звено в развитието на националните системи за учене през целия живот. Участието в ученето за възрастни продължава да намалява, като при населението на възраст от 25 до 64 години то е спаднало от 9,8 % за 2005 г. на едва 9,1 % за 2010 г., което превръща целта на „Образование и обучение 2020 г.“ за увеличаване на участието на 15 % до 2020 г. в още по-голямо предизвикателство. Следователно е необходимо да се отдели съответното внимание на пречки като ниската мотивация и липсата на предоставящи грижи структури, които да подпомагат жените и мъжете да съчетават семейните и професионалните си задължения с учене.

Както и в други сектори, ученето за възрастни следва да възприеме промяната към политика, основана на резултатите от ученето, в която автономният учещ заема централно място, независимо от това къде се учи — на работа, въкъщи, в местната общност, в рамките на доброволни дейности или пък в институции за образование и обучение — и да разработи съответния многоаспектен модел на управление, необходим за тази цел.

За да се изгради сектор за учене за възрастни, способен да подпомогне осъществяването на стратегията „Европа 2020“, остава да се направи още много по отношение на ефективното и ефикасно финансиране; по отношение на предоставянето на възможности за втори шанс и придобиването на основни умения като езикова и математическа грамотност, но също и дигитални умения; по отношение на целевия учебен процес за мигранти, преждевременно напуснали училище и младежи, които не работят и не са обхванати от системите за образование и обучение, както и за хора с увреждания и по-възрастни хора; и по отношение на сътрудничеството с работодателите, социалните партньори и гражданското общество.

Изпълнението на плана за действие също така изведе на преден план трудностите във връзка с адекватния мониторинг на сектора за учене за възрастни, които се дължат на липсата на достатъчно статистически данни и на оценяване на мерките на политиката. Разработването на политики на базата на емпирични данни в областта на ученето за възрастни изисква всеобхватни и съпоставими данни за всички ключови аспекти на ученето за възрастни, ефективни системи за мониторинг и сътрудничество между различните ведомства, както и висококачествена научно-изследователска дейност.

⁽¹⁾ ОВ С 135, 26.5.2010 г., стр. 2.

⁽²⁾ ОВ L 308, 24.11.2010 г., стр. 46.

⁽³⁾ ОВ С 324, 1.12.2010 г., стр. 5.

СЧИТА, ЧЕ:

Ученето през целия живот обхваща ученето от предучилищна възраст до възрастта след пенсиониране ⁽¹⁾. Ученето за възрастни е жизненоважен елемент от процеса на учене през целия живот, обхващащ пълния спектър от дейности, свързани с формалното, неформалното и самостоятелното учене — както общообразователни, така и професионални — в които участват възрастни след края на първоначалното си образование и обучение.

За да се извлече полза от постигнатото в хода на плана за действие 2008—2010 г., като същевременно се допълват съществуващите политически инициативи в областта на училищното образование, висшето образование (процесът от Болоня) и професионалното образование и обучение (процесът от Копенхаген), е необходима обновена европейска програма за учене за възрастни, предназначена да даде на всеки възрастен човек възможност да развива и подобрява уменията и компетентностите си през целия си живот.

Ученето за възрастни може значително да спомогне за постигане на целите на стратегия „Европа 2020“ за ограничаване на преждевременното напускане на системата за образование и обучение до по-малко от 10 процента. Специално внимание следва да бъде отделено съответно на по-доброто предоставяне на възможности за многобройните нискоквалифицирани европейци, към които е насочена стратегията „Европа 2020“, започвайки от езиковата и математическата грамотност и мерките за предоставяне на втори шанс, като предварителна стъпка към повишаването на професионалните умения и подготовеността за живота въобще. Придобиването на основни умения като основа за развиване на ключови компетентности за учене през целия живот ⁽²⁾, справянето с проблема с преждевременното напускане на училище ⁽³⁾, и с образованието и социалното приобщаване на мигрантите, ромите и други групи в неравностойно положение, изисква съгласувани действия както в училище, така и в сектора на образованието за възрастни.

Същевременно следва да се признае, че ученето за възрастни може да има значителен принос за икономическото развитие — чрез увеличаване на производителността, конкурентоспособността, творчеството, иновациите и предприемачеството — и да му се осигури нужната подкрепа.

Във връзка с това е необходимо значително да се ускори работата за постигане на определената в стратегия „Европа 2020“ цел — най-малко 40 % от младите хора да имат завършено висше или равносходно на висше образование. Посредством на това предизвикателство ще допринесе за развитието на конкурентоспособна икономика, основана на знания и иновации, която пълноценно използва ресурсите си и човешкия си капитал.

СЛЕДОВАТЕЛНО НАСТОЯВА ЗА:

Приемане на обновената програма за учене за възрастни, която да продължи, допълни и консолидира работата в областта на ученето за възрастни в съответствие с четирите стратегически цели, определени от Съвета в стратегическата рамка „Образование и обучение 2020 г.“. Макар и първоначално съсредоточена върху периода 2012—2014 г. (вж. приложението), програмата би следвало да се разглежда в контекста на една по-дългосрочна

визия за ученето за възрастни, при която — в рамките на периода до 2020 г. — ще бъдат положени усилия за популяризиране на сектора като цяло и по-конкретно за:

- i) подобряване на достъпа на възрастните, независимо от техния пол и от личните и семейните им обстоятелства, до висококачествени възможности за учене във всеки период от живота им, с оглед да се стимулира личностното и професионалното развитие, овластяването, приспособимостта, пригодността за заетост и активното участие в обществения живот;
- ii) разработване на нов подход към образованието и обучението за възрастни, в който ключови елементи са резултатите от ученето и отговорността и самостоятелността на учещия;
- iii) насърчаване на повишена осведоменост сред възрастните, че ученето е дейност, която продължава през целия живот на човека и следва се извършва на редовни интервали, особено в периоди на безработица или промяна на професионалната ориентация;
- iv) насърчаване на разработването на ефективни системи за професионално ориентиране през целия живот, както и на интегрирани системи за валидиране на резултатите от неформалното и самостоятелното учене;
- v) осигуряване на всеобхватно предлагане на висококачествено формално и неформално образование и обучение за възрастни, което да води до придобиване на ключови компетентности или до квалификации на всички нива в Европейската квалификационна рамка (ЕКР), които се подкрепят от гражданското общество и социалните партньори, както и от местните органи;
- vi) осигуряване на гъвкави механизми, приспособени към различните потребности от обучение на възрастните, включително обучение в рамките на дружеството и учене в процеса на работа;
- vii) насърчаване на повишена осведоменост сред работодателите за ползата от ученето за възрастни при стимулиране на производителността, конкурентоспособността, творчеството, иновациите и предприемачеството, както и за важната му роля за техните служители, изразяваща се в повишаване на пригодността им за заетост и мобилността им на пазара на труда;
- viii) насърчаване на институциите за висше образование да обхванат по-нетрадиционни групи учещи, например възрастни учещи, като средство за изразяване на социална отговорност и по-голяма откритост към широката общественост, а също и като отговор на демографските предизвикателства и на потребностите на застаряващото население;
- ix) утвърждаване на ролята на социалните партньори и гражданското общество в определянето на потребностите от обучение и в развитието на възможностите за учене за възрастни, както и оптимизиране на участието на централните, регионалните и местните органи;
- x) утвърждаване на балансирано разпределение на ресурсите за образование и обучение през целия жизнен цикъл, основано на споделени отговорности и силна обществена ангажираност, по-специално във връзка с възможностите за втори шанс и развитието на основни умения;

⁽¹⁾ Резолюция на Съвета от 27 юни 2002 г. относно обучението през целия живот (ОВ С 163, 9.7.2002 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ L 394, 30.12.2006 г., стр. 10.

⁽³⁾ Както се изтъква в препоръката на Съвета от юни 2011 г. (ОВ С 191, 1.7.2011 г., стр. 1).

- xi) включване на социалните партньори и повишаване на осведомеността им относно ползите, включително и за самите тях, от ученето на работното място, в това число и от предоставянето на основни умения;
- xii) осигуряване на добре развита система за предоставяне на обучение за най-възрастните, което да ги стимулира за активен и автономен живот и остаряване в добро здраве и да води до оползотворяване на техните знания и опит и на социалния им и културен капитал в полза на обществото като цяло;
- xiii) поемане на твърд ангажимент за утвърждаване на ученето за възрастни като средство за развиване на солидарност между различните възрастови групи (напр. посредством „договор между поколенията“) и между културите и хората от всички съсловия.

СЪОТВЕТНО ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:

1. Да съсредоточат усилията си за периода 2012—2014 г. върху приоритетните области, изброени в приложението, допринасяйки по този начин за изпълнението на четирите приоритета на стратегическата рамка „Образование и обучение 2020 г.“ в съответствие с националните условия и законодателство.
2. Да осигурят ефективни връзки със съответните министерства и заинтересовани страни, социалните партньори, фирмите, съответните неправителствени организации и организации на гражданското общество, с цел по-добра съгласуваност на политиките в областта на ученето за възрастни с политиките в по-широката социално-икономическа област.
3. Активно да си сътрудничат на равнище ЕС с оглед да се подкрепи успешното изпълнение на посочените по-горе приоритетни области, по-специално чрез:
 - i) пълноценно използване на одобрените на равнище ЕС средства за учене през целия живот за насърчаване на участието на възрастните в ученето;
 - ii) използване на възможностите, предоставени от програмата „Учене през целия живот“ — по-конкретно „Грюндвиг“ и „Леонардо да Винчи“ — и следващата програма в тази област за периода след 2014 г., както и на структурните фондове и други инструменти, когато е уместно, с оглед на съвместното финансиране на инициативи за подкрепа;
 - iii) използване на отворения метод на координация, с подкрепата на Комисията и чрез съответните европейски мрежи, за насърчаване на взаимното учене и обмена на добри практики и опит, свързани с ученето за възрастни;
 - iv) определяне на национален координатор с цел улесняване на сътрудничеството с другите държави-членки и Комисията при изпълнението на програмата за учене за възрастни.

И ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

Да работи заедно с държавите-членки и да ги подкрепя при разработването и изпълнението на обновената европейска

програма за учене за възрастни, очертана по-горе, и по-специално в работата по приоритетите за периода 2012—2014 г., изброени в приложението, по-конкретно чрез:

- i) осигуряване на взаимно допълване и съгласуваност между политическите инициативи, предприети в съответствие с настоящата резолюция, и инициативите, разработени в контекста на други, свързани с това процеси на политиката, по линия на стратегическата рамка „Образование и обучение 2020 г.“, процеса от Копенхаген, процеса от Болоня, програмата на ЕС за модернизация на висшето образование, както и инициативи, които са свързани например с грамотността и преждевременното напускане на училище и изискват съгласуван подход, включващ училищното образование и ученето за възрастни, и които насърчават развитието на измерението на ученето за възрастни в рамките на всеки от тези процеси;
- ii) установяване на постоянна тясна връзка с националните координатори, определени от държавите-членки и другите участващи държави;
- iii) предоставяне на възможност на държавите-членки и на организациите, подпомагащи ученето за възрастни, да обменят информация относно своите политики и практики и относно оценката си за тях, чрез организирането на партньорски учебни дейности и прегледи, конференции, семинари и други подходящи инструменти, и — в рамките на наличните ресурси — подобряване на събирането на данни, свързани с ученето за възрастни, като част от актуализираната съгласувана рамка от показатели и модели за сравнение, планирани за 2013 г.;
- iv) укрепване на базата от познания за ученето за възрастни в Европа чрез възлагане на проучвания и увеличаване на капацитета на съществуващите научноизследователски структури, подходящи за анализиране на въпросите, свързани с ученето за възрастни, включително сътрудничество с „Евридика“, Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) и други подходящи институции, и пълноценно използване на техния научноизследователски капацитет и предоставената от тях информация;
- v) продължаване и засилване на сътрудничеството със съответните международни организации като ОИСР (по-специално чрез използване на резултатите от Програмата за международна оценка на уменията на възрастните — PIAAC), ООН (по-специално ЮНЕСКО) и Съвета на Европа, както и други свързани с това регионални и международни инициативи, като Центъра за учене през целия живот „Азия—Европа“ (ASEM);
- vi) използване на наличните на европейско равнище средства за подкрепа на изпълнението на настоящата програма за учене за възрастни;
- vii) докладване за изпълнението на програмата като част от съвместния доклад за напредъка по „Образование и обучение 2020 г.“.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКА ПРОГРАМА ЗА УЧЕНЕ ЗА ВЪЗРАСТНИ

Приоритетни области за периода 2012—2014 г.

Предвид специфичните условия в различните държави-членки и в съответствие с националните приоритети държавите-членки се приканват да насочат усилията си, при възможност с подкрепата на Комисията, към онези от изброените по-долу области, които най-добре отговарят на техните национални потребности.

1. Превръщане на ученето през целия живот и мобилността в реалност

За да се увеличи и разшири обхватът на участието на възрастни в ученето през целия живот, в отговор на установената от ЕС цел за 15 % участие в ученето за възрастни, както и за да се спомогне за увеличаването до 40 % на младите хора с висше или равностойно на него образование, държавите-членки се приканват да се съсредоточат върху:

- Стимулиране на търсенето и разработване на всеобхватни и леснодостъпни системи за осведомяване и ориентиране, допълнени от ефективни информационни стратегии, насочени към повишаването на осведомеността и мотивацията сред потенциалните учещи, като се обръща специално внимание на групите в неравностойно положение, преждевременно напусналите училище и младежите, които не работят и не са обхванати от системите за образование и обучение, нискоквалифицираните възрастни, особено тези с недостатъчна грамотност, и последвани от възможности за втори шанс, които водят до нива, признати от европейската квалификационна рамка.
- Насърчаване на участието на работодателите в процеса на учене на работното място, с цел да се развиват както специализираните работни умения, така и по-широки умения, в т.ч. и чрез по-гъвкав работен график.
- Насърчаване на гъвкави пътеки за учене за възрастни, включително чрез по-широк достъп до висше образование за хората, необхванати от традиционните системи за квалификационно развитие, и чрез разнообразяване на спектъра от възможности за учене за възрастни, които се предлагат от институциите за висше образование.
- Изграждане на напълно функциониращи системи за валидиране на неформалното и самостоятелното учене и насърчаване на използването им от възрастни от всички възрастови групи и с всякакви квалификационни нива, както и от предприятия и други организации.

2. Подобряване на качеството и ефективността на образованието и обучението

За да се изгради силен сектор на учене за възрастни, държавите-членки се приканват да се съсредоточат върху:

- Разработване на системи за осигуряване на качеството, например посредством системи за акредитиране, за предоставящите възможности за учене за възрастни, като се вземат предвид вече съществуващите в други сектори рамки/стандарты за качество.
- Повишаване на качеството на персонала в сектора на образованието за възрастни, например чрез определяне на профили на компетентност, създаване на ефективни системи за първоначално обучение и професионално развитие и улесняване на мобилността на учители, обучаващи и друг персонал от сектора на образованието за възрастни.
- Осигуряване на ефективна и прозрачна система за финансиране в сектора на ученето за възрастни, основана на споделена отговорност и с висока степен на обществена ангажираност към сектора, и подпомагане на неплатежоспособните, балансирано разпределение на средствата в процеса на учене през целия живот, подходящ финансов принос от всички заинтересовани страни и проучване на иновативни средства за по-ефективно и ефикасно финансиране.
- Разработване на механизми, които да гарантират, че предоставянето на образование отразява по-успешно нуждите на пазара на труда и че то предлага възможности за придобиване на квалификации и развиване на нови умения, които увеличават способността на хората да се адаптират към новите изисквания на променящата се среда.
- Засилване на сътрудничеството и партньорството между всички заинтересовани страни, свързани с ученето за възрастни, и по-специално публичните власти, предоставящите възможности за учене за възрастни, социалните партньори и организациите на гражданското общество, особено на регионално и местно равнище в контекста на развитие на „учебни региони“ и местни учебни центрове.

3. Насърчаване на равнопоставеността, социалното сближаване и активното гражданско участие посредством ученето за възрастни

С оглед на развитието на капацитета на сектора на учене за възрастни за насърчаване на социалното сближаване и за предоставяне на втори шанс на хората, които се нуждаят от него за учене и за по-добър живот, както и за да способстват за ограничаване в рамките на 10 % на дела на напусналите преждевременно системите за образование и обучение, държавите-членки се приканват да се съсредоточат върху:

- Подобряване на езиковата и математическата грамотност при възрастните, развиване на дигиталната грамотност и предоставяне на възможности за възрастните да развиват основните умения и форми на грамотност, необходими за активното участие в съвременното общество (например икономическа и финансова грамотност, гражданско, културно, политическо и екологично съзнание, познания относно здравословния начин на живот, потребителска и медийна осведоменост).

- Увеличаване на предлагането и насърчаване на индивидуалното участие в областта на ученето за възрастни като средство за засилване на социалното приобщаване и активното участие в обществения и обществен живот, както и подобряване на достъпа до учене за възрастни на мигрантите, ромите и други групи в неравностойно положение, както и предоставяне на възможности за учене на бежанците и търсещите убежище лица, включително обучение по езика на приемащата държава, когато е уместно.
- Подобряване на възможностите за учене за по-възрастните в контекста на активен живот на възрастните хора, включително чрез доброволен труд и насърчаване на иновативни форми за учене между поколенията и инициативи за използване на знанията, уменията и компетентностите на по-възрастните хора в полза на обществото като цяло.
- Удовлетворяване на учебните потребности на хората с увреждания и лицата в специфични ситуации на изключване от учене, например пребиваващите в болници, домове и затвори, и предоставяне на подходяща ориентационна подкрепа за тях.

4. Засилване на творческия дух и новаторството у възрастните и в учебната им среда

С оглед на развитието на нови педагогически похвати и творческа учебна среда за възрастните, както и за да се насърчи ученето за възрастни като средство за засилване на творческите и новаторските способности на гражданите, държавите-членки се приканват да се съсредоточат върху:

- Насърчаване на придобиването на общоприложими ключови компетентности, например придобиване на умения за учене, инициативност и предприемчивост, културна осведоменост и умения за изразяване, по-специално чрез прилагането на европейската рамка за ключови компетентности в сектора на ученето за възрастни.
- Засилване на ролята на културните организации (като музеи, библиотеки и пр.), гражданското общество, спортните организации и други органи като творчески и иновативни места за неформално и самостоятелно учене за възрастни.
- По-добро използване на информационните и комуникационни технологии в контекста на ученето за възрастни, като средство за разширяване на достъпа и подобряване на качеството на предоставянето, например чрез използване на нови възможности за дистанционно обучение и създаване на инструменти и платформи за електронно обучение, с цел да се обхванат нови целеви групи, по-специално такива със специфични потребности или живеещи в отдалечени места.

В подкрепа на посочените по-горе приоритетни области в съответствие с четирите стратегически цели на рамката „Образование и обучение 2020 г.“ държавите-членки се приканват освен това да способстват за подобряване на събирането, съпоставимостта и анализа на информацията и данните, свързани с ученето за възрастни, на европейско, национално, регионално и местно равнище:

5. Подобряване на базата знания, свързани с ученето за възрастни, и на мониторинга в този сектор

Държавите-членки се приканват да се съсредоточат върху:

- Активно участие в и прилагане на ключовите послания, които произтичат от големи международни изследвания и проучвания като проучването на образованието за възрастни, проучването на продължаващото професионално обучение и Програмата за международна оценка на уменията на възрастните.
- Усилване на работата за събиране на достатъчно количество базисни данни, например за участието, доставчиците, финансирането, резултатите и по-широката полза от ученето за възрастните и за обществото като цяло, както и разширяване на обхвата на данните, така че да се включи възрастовата група над 64 години в контекста на удължаването на трудовия живот.
- Укрепване на мониторинга и оценката на въздействието в областта на развитието и постиженията в сектора на ученето за възрастни на европейско, национално, регионално и местно равнище, като при възможност се оползотворяват по-добре съществуващите инструменти.
- Активизиране на научните изследвания и задълбочените анализи на въпроси, свързани с ученето за възрастни, като спектърът на научните изследвания се разшири, така че да обхващат нови области и да насърчи извършването на интердисциплинарен и прогнозен анализ в по-голяма степен.
- Докладване по политиките в сектора на ученето за възрастни като част от съвместния доклад за напредъка по програма „Образование и обучение 2020 г.“.

Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно представянето на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на Световната антидопингова агенция (WADA) и координирането на позицията на ЕС и неговите държави-членки преди заседанията на WADA

(2011/C 372/02)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТА НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ,

КАТО ПРИПОМНЯТ

- (1) Заключениета на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 4 декември 2000 г., относно борбата с допинга ⁽¹⁾.
- (2) Заключениета на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 18 ноември 2010 г., относно ролята на ЕС в международната борба срещу допинга ⁽²⁾.

ОТЧИТАТ, ЧЕ

- (1) Европейският съюз и неговите държави-членки следва да имат възможност да упражняват компетенциите си и да изиграят своята роля по време на подготовката, преговорите и приемането наред с другото на правилата, стандартите и насоките от страна на Световната антидопингова агенция (наричана по-долу WADA).
- (2) Необходимо е да се установят практическите условия във връзка с участието на Европейския съюз и неговите държави-членки в работата на WADA, както и с координирането на позициите преди нейните заседания.
- (3) Координирането на позициите на европейския континент преди заседанията на WADA става в рамките на Съвета на Европа, като надлежно се взема под внимание всеки приложим законодателен акт на ЕС.
- (4) Налице е силна нужда от последователност в представянето на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на WADA, което да е подкрепено от политически мандат и подходящо равнище на експертен опит.

СЛЕДОВАТЕЛНО ПОСТИГНАХА СЪГЛАСИЕ

- (1) Представителите на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на WADA са на министерско равнище, а местата се разпределят, както следва:
 - едно място следва да се предостави на една от държавите-членки, образуващи настоящата тройка председателства,
 - едно място следва да се предостави на една от държавите-членки, образуващи бъдещата тройка председателства,
 - едно място следва да се предостави съвместно от държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, на лице, което отговаря за спорта на министерско равнище и има подходящ опит и познания (наричано по-долу „експерт на правителствено равнище“).
- (2) Доколкото е подходящо, представителите на държавите-членки може да бъдат придружавани от експерти от държавата-членка, изпълняваща председателството, и/или от Комисията.
- (3) Редът и условията за представянето на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на WADA, описани в приложение I, пораждат действие от 1 януари 2013 г.
- (4) Прилагат се изложенияте в приложение II насоки за поведение на Съвета, държавите-членки и Комисията относно подготовката за заседанията на WADA.
- (5) До 31 декември 2015 г. Съветът и представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, правят преглед на събрания опит от прилагането на настоящата резолюция и решават дали са необходими поправки в установените с нея ред и условия.

⁽¹⁾ ОВ С 356, 12.12.2000 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 324, 1.12.2010 г., стр. 18.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Ред и условия за представянето на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на Световната антидопингова агенция (WADA)

Държавите-членки на ЕС приемат следната система на представяне.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, КОИТО ОБРАЗУВАТ НАСТОЯЩАТА И БЪДЕЩАТА ТРОЙКА ПРЕДСЕДАТЕЛСТВА

- Държавите-членки, образуващи настоящата тройка председателства, след взаимна консултация избират помежду си една, която да представлява държавите-членки на ЕС в управителния съвет на WADA. Във връзка с това избраната държава-членка посочва представител в съответствие с националните си процедури. Този представител е лицето, отговарящо на министерско равнище за спорта в държавата-членка. Избраната да осигури представител държава-членка и името на представителя се съобщават на Генералния секретариат на Съвета на ЕС.
- Ако представителят прекрати функциите си на министерско равнище, държавата-членка посочва друг представител на министерско равнище, който да го замени.
- Посочените по-горе правила се прилагат и за държавите-членки, които образуват бъдещата тройка председателства.
- Мандатът на посочените по-горе представители е 3 години.
- Представителят от държавите-членки, образуващи бъдещата тройка председателства, продължава да изпълнява мандата си и след като тази тройка вече е станала действаща, с цел да се осигури последователност и приключване на тригодишния мандат.

ЕКСПЕРТ НА ПРАВИТЕЛСТВЕНО РАВНИЩЕ, ПОСОЧЕН СЪВМЕСТНО ОТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА

- Предложения за експерт представител се подават от държавите-членки не по-късно от един месец преди заседанието на Съвета на ЕС, на което се назначава експертът. Предложенията не следва да включват министри от държавите-членки от действащата или бъдещата тройка председателства. Предложенията за експерт представител се изпращат на Генералния секретариат на Съвета на ЕС.
- Първото назначаване на член на управителния съвет на WADA, осъществено по описания по-горе начин, ще се извърши на заседанието на Съвета на ЕС (Образование, младеж, култура и спорт) най-късно до ноември 2012 г.
- Мандатът на представителя е 3 години.
- Ако представителят престане да изпълнява функциите си на министерско равнище в своята държава-членка, се поставя началото на нова процедура по назначаване. Настоящият представител продължава да изпълнява мандата си до приключването на новата процедура по назначаване.

ПРЕХОДНИ ПРАВИЛА

- Съществуващите правила относно представянето на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на WADA се прилагат до 31 декември 2012 г.
- Мандатът на посочения от Ирландия, Литва и Гърция представител се съкращава на 18 месеца и започва да тече от 1 януари 2013 г.

ПРОЦЕС НА ОДОБРЕНИЕ ОТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА

- Одобряването на експерта на правителствено равнище и на държавите-членки от настоящата и бъдещата тройка председателства, избрани да посочат представители в управителния съвет на WADA, става на заседание на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, след достатъчно предизвестие.
- Имената на всички членове на управителния съвет на WADA, които са представители на държавите-членки на ЕС, се съобщават на WADA чрез Генералния секретариат на Съвета на ЕС.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Насоки за поведение на Съвета, държавите-членки и Комисията по отношение на подготовката за заседанията на WADA

Като се има предвид, че в светлината на достиженията на правото на ЕС и на задължението за лоялно сътрудничество, когато е подходящо, позициите на ЕС и на държавите-членки по обсъжданите на заседанията на WADA въпроси се координират под ръководството на председателството своевременно и ефективно преди заседанията в рамките на WADA,

Съветът, държавите-членки и Комисията приемат следните насоки за поведение:

ЕСТЕСТВО И ОБХВАТ НА НАСОКИТЕ

- Настоящите насоки за поведение се прилагат при подготовката за всички заседания на управителния съвет на WADA.
- В настоящите насоки за поведение са изложени договореностите между Съвета, държавите-членки и Комисията за подготовката на тези заседания, включително предхождащите заседания на Съвета на Европа (САНАМА).

ПРОЦЕСЪТ НА КООРДИНИРАНЕ

- Процесът на координиране следва да започне с анализ на дневния ред на заседанието на WADA, който се осъществява съвместно от действащото председателство на Съвета, подпомагано от Генералния секретариат на Съвета на ЕС, и от Европейската комисия.
- Председателството подготвя изчерпателен проект за позиция, като има предвид тези договорености и предложението на Европейската комисия по въпроси, попадащи в обхвата на компетентност на ЕС.
- Позицията се подготвя от работна група „Спорт“ на Съвета и по правило Комитетът на постоянните представители (Корепер) постига съгласие по нея освен в спешни случаи.

ОТНОШЕНИЯ СЪС СЪВЕТА НА ЕВРОПА

- По време на заседанията на САНАМА ⁽¹⁾ представителят на председателството представя позицията по точките, за които е изготвена позиция. Европейската комисия представя позицията на ЕС, когато въпросите са от компетентността на ЕС и има приета позиция в съответствие с разпоредбите на Договора.
- ЕС и неговите държави-членки следва да се стремят да включат тази позиция в изложението на позицията на европейския континент, изготвено от САНАМА.

КООРДИНИРАНЕ AD HOC

- Винаги, когато се наложи, може да се проведе координиране *ad hoc* на ЕС и неговите държави-членки, по правило под ръководството на председателството. То може да се осъществи в рамките на заседанията на САНАМА или WADA.

ИЗКАЗВАНЕ И ГЛАСУВАНЕ

- Представителите на държавите-членки на ЕС се изказват и гласуват по въпроси в съответствие с договорените позиции.

ДОКЛАДВАНЕ

- Представителят на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на WADA от действащата тройка председателства докладва за резултатите от заседанието на управителния съвет на WADA на следващото заседание на Съвета по образование, младеж, култура и спорт на ЕС.
- Представителят на държавите-членки на ЕС в управителния съвет на WADA от настоящата тройка председателства представя на работна група „Спорт“ на Съвета писмен доклад за резултатите от заседанието на управителния съвет на WADA.

⁽¹⁾ Европейският комитет *ad hoc* за Световната антидопингова агенция (САНАМА), учреден през юли 2003 г., отговаря за координирането на позициите на всички страни по Европейската културна конвенция по отношение на въпросите, свързани с WADA. Обикновените заседания на САНАМА се свикват непосредствено преди или след заседанията на Групата за мониторинг по Конвенцията срещу употребата на допинг, а когато е възможно — поне една седмица преди обикновеното заседание на управителния съвет и изпълнителния комитет на WADA.

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

СЪВЕТ

Заключения на Съвета относно източното измерение на младежкото участие и мобилност

(2011/С 372/03)

СЪВЕТЪТ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА
ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,

КАТО ПРИПОМНЯТ, ЧЕ

1. В член 165 от Договора за функционирането на Европейския съюз са предвидени действия на равнище Европейски съюз, които да бъдат насочени към насърчаване на развитието на младежкия обмен и обмена на социално-образователни инструктори и на участието на младите хора в демократичния живот на Европа;
2. Договорът за функционирането на Европейския съюз дава възможност на ЕС да засили ефикасността на своята външна политика; сътрудничеството със съседните страни вече може да бъде разширено, така че да обхваща целия спектър от въпроси по един интегриран и по-ефективен начин;
3. Мобилността има важно значение за насърчаване на взаимното разбирателство и икономическото развитие, като същевременно се засилва осведомеността за различията в отношението към живота и в положението на младите хора в цяла Европа. Освен другите предимства, мобилността е необходима за обмена на идеи, за разпространяването на иновации, за решаване на социални въпроси и на въпроси, свързани със заетостта, за установяване на здрави връзки между хората, за подпомагане на личностното развитие и насърчаване на придобиването на неспециализирани умения, както и за насърчаване на межкултурните компетентности и за борба с предразсъдъците; тя освен всичко друго е и ключ към разгръщането на потенциала на всички млади хора и към постигането на целите на стратегията „Европа 2020“;
4. На фона на всеобщото увеличаване на мобилността, което води до чести контакти между хора от различни националности, култури, религии и убеждения, Европейският съюз има засилваща се роля на международно равнище за

насърчаване на зачитането на демокрацията, свободата, равенството и правата на човека и на подходящи стандарти за межкултурен диалог;

5. „Участието“ и „младежта и светът“ бяха включени като две приоритетни области за действие в обновената рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.);

6. По време на конференцията на ЕС по въпросите на младежта, която се проведе от 5 до 7 септември 2011 г. във Варшава, Полша, бе изтъкната особената необходимост от:

— междусекторно сътрудничество между младежките неправителствени организации и участниците в процеса на вземане на решения, както и от по-нататъшно проучване, за да се оцени въздействието на младежкото участие и мобилност;

— достъпна информация за държавите — членки на ЕС, и страните от Източна Европа и Кавказ, както в Интернет, така и извън него;

— преодоляване на визовите бариери, които продължават да бъдат най-упоритото препятствие пред младежкото сътрудничество между ЕС и съседните му държави;

— укрепване и разширяване на ресурсите и програмите от рода на „Младежта в действие“, така че да се съсредоточат в по-голяма степен върху мобилността и участието на младите хора в процеса на вземане на решения;

— извеждане на участието на младежта в демократичния живот в Европа, напр. чрез стартиране на специални програми в подкрепа на сътрудничеството между страните от Източна Европа и държавите — членки на ЕС, като приоритет в политиките на ЕС.

ОТЧИТАТ, ЧЕ

7. Разширяването на Европейския съюз от 1 май 2004 г. доведе до историческа промяна на Съюза в политически, географски и икономически смисъл, като допълнително се засили необходимостта от сътрудничество между ЕС и неговите съседи, в т.ч. страните от Източна Европа⁽¹⁾;
8. Европейската политика за съседство (ЕПС)⁽²⁾ на Европейския съюз, на която наскоро бе направена оценка и която бе включена в нова рамка със съобщението на Комисията „Нов отговор на промените в съседните държави“, набелязва амбициозни цели въз основа на поети ангажименти по отношение на общите ценности и действителното извършване на политически, икономически и институционални реформи; демократичните събития и промени в най-близките източни и южни съседи на Европейския съюз увеличиха и стратегическото значение на Европейската политика за съседство и на мерките за укрепване на гражданското общество и за увеличаване на възможностите за обмен и преки контакти, насочени предимно към младите хора;
9. В този контекст Източното партньорство (ИП)⁽³⁾ е инициатива със стратегическо значение за стабилността и сигурността на страните от Източна Европа, обхванати в ЕПС, и на ЕС като цяло. Нейната важна цел е укрепването на гражданското общество, което е една от основите на всяка добре функционираща демократична държава. Тази сфера на сътрудничество, която включва участие и сътрудничество от страна на младежта, следва да има още по-значима роля в рамките на ИП;
10. Улесняването на преките контакти между хората и засилването на диалога с гражданското общество са набелязани като съществени елементи на партньорството за модернизиране ЕС—Русия⁽⁴⁾;
11. Европейският съюз вече положи усилия да осигури специални разрешения за пребиваване на граждани на трети държави, които кандидатстват за прием на територията на дадена държава-членка с цел да се включат в доброволчески дейности⁽⁵⁾, което е важна крачка напред;
12. Необходимостта от установяване на партньорства за мобилност със страните от Южна и Източна Европа

неотдавна бе изтъкната от Европейския съвет⁽⁶⁾. С оглед на бъдещото оформяне на тези партньорства е необходимо да се вземе под внимание укрепването на мобилността с учебна цел на младите хора, включително неформалното учене в друга страна, което може да се осъществи под формата на младежка работа, включително младежки обмен и доброволчески дейности;

13. Програмите за младежки обмен представляват добър инструмент, особено за млади хора, които разполагат с по-ограничени възможности, за придобиване на межкултурен опит и развиване на личностни и езикови умения;
14. Развитието на международното сътрудничество между младите хора, работещият с младежи персонал и младите лидери от Европейския съюз и страните от Източна Европа има значителен принос за изграждането на доверие в региона, като по този начин се оформят бъдещите отношения в Европа в контекста на евентуални трудности;
15. Европейската политика за съседство обхваща дейностите на Европейския съюз и на държавите-членки по отношение на шестнайсет съседни на ЕС страни. Във връзка с това и предвид потенциалния им принос за процесите на демократизиране, които са в ход, би могло да се обмисли в отношенията със страните от Южното Средиземноморие да се приложат инициативи, сходни с описаните в настоящия документ.

НАБЕЛЯЗВАТ ОБЩАТА НЕОБХОДИМОСТ ОТ:

16. Подкрепа за международното младежко сътрудничество, диалог и взаимно разбирателство между младите хора, работещия с младежи персонал и младите лидери от ЕС и страните от Източна Европа като важен инструмент за подкрепа на европейското гражданство и процесите на демократизация;
17. Улесняване на достъпа на младите хора до мобилност с учебна цел, в т.ч. млади хора, работещ с младежи персонал и млади лидери от страните от Източна Европа, които пътуват до Европейския съюз, както и на млади граждани на Европейския съюз, които пътуват до страните от Източна Европа;
18. Насърчаване на взаимното учене между държавите-членки, младежките организации и младите хора в областта на сътрудничеството с трети държави, по-специално тези от Източна Европа, чрез повишаване на осведомеността за политиките в областта на младежта и подобряване на качеството на информацията относно възможностите за мобилност и участие;

⁽¹⁾ За целите на настоящия документ страните от Източна Европа са следните: Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Молдова, Украйна и Русия.

⁽²⁾ В рамките на ЕПС са обхванати 16 от най-близките съседи на ЕС — Алжир, Армения, Азербайджан, Беларус, Египет, Грузия, Израел, Йордания, Ливан, Либия, Молдова, Мароко, окупираните палестински територии, Сирия, Тунис и Украйна.

⁽³⁾ Инициативата „Източно партньорство“ обхваща следните страни: Армения, Азербайджан, Беларус, Грузия, Република Молдова и Украйна.

⁽⁴⁾ http://eeas.europa.eu/russia/index_en.htm

⁽⁵⁾ Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г.

⁽⁶⁾ Заклучения на Европейския съвет от 23—24 юни 2011 г. (EUCO 23/11)

ВЪВ ВРЪЗКА С ТОВА ПРИЕМАТ, ЧЕ

19. Подкрепата за двупосочната мобилност и за по-голямото участие в дейности на неформално учене на младите хора, работещия с младежи персонал и младите лидери от ЕС и страните от Източна Европа може да донесе многобройни ползи за:
 - а) младите хора, за развиване на техните умения и компетентности, така че да се увеличават шансовете им да бъдат наети на работа, да усвояват иновативни подходи и да развиват способността си да разбират други култури в един все по-глобализиран, много-културен свят и за осигуряване на възможности да обмислят начини за повишаване на участието си в демократичния живот в различни ситуации;
 - б) организациите на гражданското общество, по-специално младежките организации, както и тези, които работят със и за млади хора, като се създадат условия за ефективно учене един от друг в посока на увеличаване на възможностите за самостоятелност на младите хора и повишаване на участието чрез активизирането на различните форми на сътрудничество сред младите хора;
 - в) общностите в ЕС, които приемат млади хора от страните от Източна Европа, и местните общности в региона на Източна Европа, които приемат младежи от ЕС, особено за развиването на техните межкултурни компетентности;
 - г) семействата и връстниците на младите хора, които след участие в дейности по линия на мобилността се завръщат в родината, от гледна точка на възприятието им за ЕС и съзнаването на културните различия;
 - д) гражданските общества в страните от Източна Европа, благодарение, наред с другото, на досега им с културата на демокрация и получаването на информация за практическите страни на демократичния живот, както и за устойчивото развитие и популяризирането на общи ценности като взаимно разбирателство, демокрация, солидарност и зачитане на правата на човека;
 - е) Европа като цяло чрез изграждането на интелектуалния капитал, който ще продължи да оформя гражданското общество и да му въздейства.
20. Подкрепата за активно участие в обществото на младите хора, трансграничната мобилност и контактите между хората ще подпомогне обмена на идеи, разпространяването на иновации и изграждането на партньорства и по този начин може да улесни обмена в дългосрочен план, като се намаляват социално-икономическите различия между обществата;
21. Подпомагането за осигуряване на качествени инструменти за информация, обменът на добри практики между ЕС и страните от Източна Европа и осигуряването на достъп до информацията относно надеждни партньорски организации биха спомогнали за укрепването на работата в мрежа, задълбочаването на сътрудничеството между младежките организации в ЕС и страните от Източна Европа и осигуряването на безопасността на участниците в това сътрудничество; в това отношение важна мрежа за подкрепа са центровете за ресурси „SALTO“ (Support for Advanced Learning and Training Opportunities — подкрепа на възможностите за учене и обучение за напреднали) и Eurodesk;
22. По-нататъшното развитие и насърчаване на доброволческите дейности, младежкия труд и предприемачество могат да окажат положително влияние върху шансовете на младите хора да бъдат наети на работа и да улеснят активното им включване в обществото;
23. Поради факта, че географското разстояние в някои случаи може да бъде пречка пред сътрудничеството и мобилността, следва допълнително да се развие потенциалът на виртуалната мобилност чрез осигуряване на достъп до информация и обмен на информацията относно участието на младите хора и шансовете им да бъдат наети на работа;
24. По-голямата мобилност и сътрудничество зависят до голяма степен от интереса към страната партньор и нейното познаване и особено от младежката ѝ култура като цяло; за да се повиши интересът и равнището на познаване, от особена важност е културата да бъде представяна и насърчавана, за да се мотивират младите хора за сътрудничество помежду си;
25. Младите хора могат да смятат липсата на езикови умения за значителна пречка в общуването. Ролята на европейските образователни и младежки програми е един от многото начини за повишаване на езиковите им умения и насърчаването на изучаването на чужди езици следва да се подкрепя;
26. По-лесният достъп до визи за младите хора извън ЕС, по-специално от страните от Източна Европа, може да се осъществи например чрез споразуменията за облекчаване на визовия режим, които са един от най-ефикасните инструменти за стимулиране на мобилността като цяло;
27. Опитът и експертните познания на Съвета на Европа за сътрудничеството със страните от Източна Европа го превръщат във важен партньор в извършването на дейности, които обхващат млади хора от страните от Източна Европа, а партньорството между Европейския съюз и Съвета на Европа в областта на младежта е ценен инструмент, чрез който се насърчава единдействието на Европейския съюз и Съвета на Европа в това отношение;
28. Съществуващите програми и инструменти за подкрепа на мобилността, главно в рамките на Европейския съюз, биха могли да бъдат укрепени и разширени, за да обхванат младите хора, доброволците, работещия с младежи персонал и други хора, работещи с младежи, от страните от Източна Европа или желаещи да си сътрудничат с тези страни; това се отнася най-вече за програмата „Младежта в действие“, програмата „Учене през целия живот“, партньорството ЕС—Съвет на Европа по въпросите на младежта, включително европейския център за знания за политиката в областта на младежта, мрежата на центровете за ресурси „SALTO“ (Support for Advanced Learning and Training Opportunities — подкрепа на възможностите за учене и обучение за напреднали), Eurodesk и европейския младежки портал;

29. В рамките на своята дейност европейският младежки форум и младежките организации на всички равнища могат да играят решаваща роля и посредством представянето и защитаването на потребностите и интересите на младите хора в контекста на сътрудничеството между младите хора от страните на ЕС и от страните от Източна Европа;

30. Натрупаният опит в сътрудничеството с други съседни региони следва да се използва за оформянето на инструментите за младежко сътрудничество със страните от Източна Европа;

ЗАТОВА ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

31. Да насърчават младежкия обмен и програмите за мобилност за млади хора и младежки организации, в т.ч. доброволци, работещ с младежи персонал, научни работници и работещи с млади хора от ЕС и съседните страни, особено страните от Източна Европа, посредством споделянето на добри практики на сътрудничество между организациите, работещи активно в областта на младежта, така че всеки млад човек в Европа да има възможност за мобилност и участие;

32. Да намалят препятствията пред мобилността и участието като, наред с другото, популяризират изучаването на чужди езици, подпомагат осигуряването на качествена информация в тази област и пр.;

33. Да докладват относно областта за действия „Младежта и светът“ в доклада за младежта за 2012 г. и в следващите доклади за младежта в ЕС;

34. Да разгледат резултатите от изследването на тема „Участие на младежта в демократичния живот в Европа“, което ще приключи през 2012 г., като обърнат специално внимание на евентуалните последствия за младите хора от ЕС и страните от Източна Европа, както и да предоставят резултатите от проучванията, отнасящи се до младите хора и тяхното участие, с оглед на увеличаването на познанията за младите хора;

35. Да разгледат възможността да продължат да организират обмен на добри практики в областта на политиките за

младежта между страните от Източна Европа и ЕС в сътрудничество със Съвета на Европа и други международни организации с цел насърчаване на участието и мобилността на младите хора;

ПРИКАНВАТ ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ:

36. Да участват активно в многостранните платформи на Източното партньорство, по-специално платформа № 4 „Контакти между хората“, в рамките на която би могло да бъде подкрепено разработването на инициативи за младите хора;

37. Да укрепят междусекторното сътрудничество между различните области на политиката и съответните органи, за да продължи обмислянето на решения за преодоляване на пречките пред двупосочната мобилност на младите хора от страните, обхванати от Европейската политика за съседство, например чрез намирането на възможности за улесняване издаването на визи за млади хора от страните от Източна Европа, където и когато това е необходимо;

38. Да извличат полза от сътрудничеството със структури за информация по въпросите на младежта като Eurodesk и Европейската агенция за информация и консултации по въпросите на младежта (ERYICA) и да използват Европейския център за знания за политиката в областта на младежта (ЕКСУР) за насърчаване на възможностите за участие и мобилност.

ПРИКАНВАТ КОМИСИЯТА:

39. Да поддържа и укрепва източното измерение в бъдещите програми на ЕС в областта на младежта, без да се засягат преговорите по многогодишната финансова рамка;

40. Да продължи да укрепва сътрудничеството в областта на младежта между ЕС и страните от Източното партньорство в рамките на Програмата на Източното партньорство по въпросите на младежта;

41. Да адаптира европейския младежки портал, за да го направи полезен и достъпен за всички млади хора от цяла Европа, включително страните от Източна Европа;

42. Да обмисли развиването на европейската инициатива „Младежта в движение“, в рамките на своята компетентност, така че в нея да се включат млади хора от цяла Европа, включително от страните от Източна Европа.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Политически контекст

- Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети държави с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност.
 - Решение на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно Европейската година на доброволческите дейности за насърчаване на активна гражданска позиция (2011 г.) (2010/37/ЕО).
 - Решение № 1719/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 г. за създаване на програма „Младежта в действие“ за периода 2007—2013 г.
 - Заключения на Европейския съвет от 23—24 юни 2011 г. (EUCO 23/11).
 - Резолюция на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.) (ОВ С 311, 19.12.2009 г.)
 - Препоръка на Съвета от 18 ноември 2008 г. относно мобилността на младите доброволци в Европейския съюз (14825/08).
 - Заключения на Съвета от 19 ноември 2010 г. относно инициативата „Младежта в движение“ — интегриран подход в отговор на предизвикателствата пред младите хора (2010/С 326/05).
 - Препоръка на Съвета от 28 юни 2011 г. — Младежта в движение — насърчаване на мобилността с учебна цел на младите хора (2011/С 199/01).
 - Резолюция на Съвета от 19 май 2011 г. относно насърчаването на нови и ефективни форми на участие на всички млади хора в демократичния живот на Европа (2011/С 169/01).
 - Съобщение на Комисията „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (COM (2010) 2020).
 - Съвместно съобщение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и на Европейската комисия „Нов отговор на промените в съседните държави — преглед на Европейската политика за съседство“ (COM(2011) 303).
 - Съобщение от Комисията до Европейския парламент и Съвета от 3 декември 2008 г., озаглавено „Източно партньорство“ (COM(2008) 0823).
 - Съвместно съобщение до Европейския съвет, Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Партньорство за демокрация и споделен просперитет с Южното Средиземноморие“ (COM(2011)200).
-

Заклучения на Съвета относно защитата на децата в света на цифровите технологии

(2011/C 372/04)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ политическия контекст на този въпрос, изложен в приложението към настоящите заключения,

ПОСРЕЩА С ИНТЕРЕС:

— доклада на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно прилагането на препоръката на Съвета от 24 септември 1998 г. относно защитата на непълнолетните лица и човешкото достойнство и Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно защитата на непълнолетните лица и на човешкото достойнство⁽¹⁾ и на правото на отговор по отношение на конкурентоспособността на европейската индустрия за аудиовизуални и онлайн информационни услуги⁽²⁾ — ДА ЗАЩИТИМ ДЕЦАТА В СВЕТА НА ЦИФРОВИТЕ ТЕХНОЛОГИИ⁽³⁾; и по-специално факта, че в доклада се разглеждат актуалните предизвикателства, свързани със защитата на малолетните и непълнолетните в онлайн и цифровите медии;

ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ:

— предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизъм за свързване на Европа⁽⁴⁾.

ПОДЧЕРТАВА, ЧЕ:

1. за да се използват максимално възможностите, предлагани от аудиовизуалните медии и интернет, е необходимо да се създаде безопасна медийна среда за малолетни и непълнолетни, която следва да се основава на принципите на човешкото достойнство, безопасността и зачитането на личния живот;
2. медийната грамотност и повишаването на осведомеността са важни инструменти, които могат да подобрят съществено цифровите умения на децата, родителите и учителите и да развият у тях критичен подход към аудиовизуалното и онлайн съдържание; същевременно предвид бързите промени, настъпващи в цифровата среда, е важно да се активизират усилията в това отношение;
3. мерките за противодействие на незаконното онлайн съдържание, като детската порнография, предполагат различни подходи в сравнение с мерките, насочени към предотвратяване на контактите на малолетни и непълнолетни с вредно онлайн съдържание;

4. важно е държавите-членки, Комисията, аудиовизуалната индустрия и доставчиците на онлайн услуги да осъзнават, че пред защитата на малолетните и непълнолетните и пред разширяването на техните възможности има нови предизвикателства, произтичащи от бързото развитие на аудиовизуалните и онлайн информационни услуги, както и да познават съществуващите инструменти за посрещане на тези предизвикателства;

5. въпреки че държавите-членки активно се стремят да стимулират различни мерки за по-добра защита на малолетните и непълнолетните и за разширяването на техните възможности, все още съществува постоянна загриженост, че постигнатото ниво на защита и медийна грамотност като цяло е недостатъчно и че по отношение на част от тези мерки липсва приемственост.

ОТЧИТА, ЧЕ:

1. независимостта на медиите трябва да се зачита, но същевременно медийната индустрия има решаваща роля за повишаване на осведомеността и за защитата и разширяването на възможностите на малолетните и непълнолетните в света на цифровите технологии;
2. държавите-членки прилагат различни подходи за защита на малолетните и непълнолетните и за насърчаване на развитието на добри практики и стандарти в медиите, където саморегулирането и съвместното регулиране са само две от възможните решения;
3. използването на технически системи (като филтриране, системи за проверка на възрастта, механизми за родителски контрол), макар и сами по себе си да не са решение, могат да бъдат — при условие, че се използват ефективно — подходящо средство за предоставяне на малолетните и непълнолетните на достъп, който е подходящ за възрастта им;
4. повишаването на осведомеността и медийната грамотност са се доказали като важни инструменти за подобряване на способността на децата да се справят с потенциалните рискове, които се срещат в света на цифровите технологии;
5. програмата „По-безопасен интернет“ и финансираните по нейна линия проекти, като например EU Kids Online⁽⁵⁾ или INSAFE⁽⁶⁾, доказаха важността си за повишаването на осведомеността и изследванията;
6. социалните мрежи добиват все по-голяма популярност сред малолетните и непълнолетните и предоставят значителни възможности в личен и образователен план, но също така крият и потенциални рискове;

⁽¹⁾ ОВ L 270, 7.10.1998 г., стр. 48.

⁽²⁾ ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 72.

⁽³⁾ 14268/11 + ADD 1 - COM (2011) 556 окончателен, SEC(2011) 1043 окончателен.

⁽⁴⁾ COM (2011) 665.

⁽⁵⁾ www.eukidsonline.net

⁽⁶⁾ Европейска мрежа от информационни центрове (www.saferinternet.org).

7. предприети са мерки за забрана на незаконно съдържание и за противодействие на вредно съдържание, по-специално чрез доброволно поемане на задължения от страна на доставчиците на услуги и съдържание, като тези мерки се утвърдиха като един от успешните начини за повишаване на безопасността на малолетните и непълнолетните в света на цифровите технологии;
8. звената за докладване на информация за незаконно съдържание (горещи линии ⁽¹⁾) могат да съдействат за откриване и преследване на незаконно съдържание и да дадат на потребителите възможност да обявяват такова съдържание в интернет;
9. Директивата за аудиовизуалните медийни услуги включва разпоредби относно защитата на малолетните и непълнолетните както за линейните, така и за нелинейните аудиовизуални медийни услуги.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, КАТО ЗАЧИТАТ НАДЛЕЖНО СВОБОДАТА НА ИЗРАЗЯВАНЕ:

1. да продължават да работят върху защитата на малолетните и непълнолетните, като насърчават широко разпространеното използване на кампании за повишаване на осведомеността, насочени към децата, родителите, учителите и другите хора, работещи с деца, и като стимулират съгласуваност в обучението по въпросите на онлайн безопасността и медийната грамотност в училищата, както и в предучилищното образование и в домовете за деца;
2. да насърчават доставчиците на онлайн медийно съдържание, интернет услуги, социални мрежи и онлайн дискуссионни форуми да отчетат в пълна степен аспекта на защитата на малолетните и непълнолетните при разработването на своите услуги и да развиват и да се придържат към съответните етични кодекси;
3. да насърчават развитието и обозначаването на качествено съдържание, подходящо за малолетните и непълнолетните, както и достъпа до него;
4. да насърчават използването на подходящи технологични инструменти за защита на малолетните и непълнолетните (напр. специални за целта търсачки, родителски контрол) и да направят необходимото тези инструменти да бъдат широко достъпни и лесни за ползване;
5. да осъществяват наблюдение над съществуващите мерки за борба с незаконното и вредно съдържание с цел да се гарантира ефективността им;
6. да насърчават по-широкото и по-често прилагане на саморегулиращите се системи за категоризация (като PEGI и PEGI online) за онлайн и офлайн видео игри и по-доброто прилагане на класификациите по възраст на пазара на дребно, за да се предотврати продажбата на онлайн и офлайн видео игри на лица, ненавършили съответната възраст;
7. да активизират сътрудничеството за противодействие на незаконното и вредно съдържание в интернет, което произхожда от други държави-членки и извън ЕС, например посредством сключването на споразумения с трети държави, когато става дума за незаконно съдържание, и посредством обмяна на добри практики в случаи на вредно съдържание;

8. до 2013 г. ⁽²⁾ да доизградят горещи линии за докладване на незаконно онлайн съдържание, да подобрят тяхната ефикасност, например като съдействат за обмена на добри практики при взаимодействие с правоприлагащите органи, да ги популяризират и да ги направят по-лесно достъпни за потребителите на интернет, както и да следят отблизо работата им.

НАСЪРЧАВА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ:

1. да ангажират допълнително потребителите и по целесъобразност публичните органи в процеса на изготвяне или преразглеждане на мерки за саморегулиране (етични кодекси) от страна на аудиовизуалната индустрия и доставчиците на интернет услуги, както и в процеса на наблюдение на тези мерки;
2. да подкрепят насоките в тази област като „Принципите за безопасни мрежи за социални контакти в ЕС“, да ги прилагат последователно и да следят изпълнението им, както и да осигурят по-широко използване на настройките „неприкосновеност по подразбиране“ за деца, присъединяващи се към социални мрежи, с цел защита на малолетните и непълнолетните;
3. да доразвиват и прилагат схеми за саморегулиране, които отчетат в пълна степен аспекта на защитата на малолетните и непълнолетните при разработването на своите услуги и при механизмите, които предоставят на потребителите, както и да развиват, да се придържат и да прилагат етични кодекси за защита на малолетните и непълнолетните;
4. да разработят паневропейски етичен кодекс относно продажбата на видео игри на малолетни и непълнолетни, при пълно спазване на националните разпоредби в тази област.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

1. да доразвива текущото финансиране и действия в тази област, извършвани главно чрез програмата за по-безопасен интернет с цел създаване на подходяща инфраструктура и услуги на европейско равнище за споделяне на ресурси и инструменти, които да защитават малолетните и непълнолетните и да дадат възможност на децата, родителите, учителите и други лица, които полагат грижи за децата, да използват интернет и новите технологии безопасно и отговорно;
2. да обмисли започването на диалог със заинтересованите страни в сътрудничество с държавите-членки относно начините за предприемане на последващи действия по доклада на Комисията относно прилагането на препоръките от 1998 г. и 2006 г. в тази област;
3. да използва констатациите, съдържащи се в доклада на Комисията относно прилагането на препоръките за защита на малолетните и непълнолетните от 1998 г. и 2006 г. в контекста на предстоящи инициативи, свързани със защитата на малолетните и непълнолетните, по-специално в областта на онлайн медиите.

⁽¹⁾ Като например INHOPE (Международната асоциация на горещите линии за Интернет).

⁽²⁾ Действие 40 от Програмата в областта на цифровите технологии за Европа.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ СФЕРИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ:

1. да подкрепят правоприлагащите органи в усилията им за подобряване на процедурите за идентифициране, уведомяване и премахване на уебстраници, съдържащи или разпространяващи детска порнография, чрез предоставяне, когато е подходящо, на адекватно финансиране и човешки ресурси и чрез обучение на персонала ⁽¹⁾;
2. да се стремят към по-добро разбиране на позитивните и негативните въздействия върху децата от използването на онлайн и цифровите медии, включително на видеоигри, чрез проучвания и научни изследвания;
3. да насърчават повишаването на осведомеността и обучението по въпросите на онлайн безопасността в училищата, както и в предучилищното образование и в домовете за деца;
4. да стимулират медийната грамотност и ключовата за ученето през целия живот компетентност в областта на цифровите технологии ⁽²⁾, както в рамките на училищата, така и извън тях;
5. да актуализират работата и да активизират прилагането на насоките за качеството на онлайн съдържанието за деца в рамките на публично-частните партньорства, както и при популяризиране на дейностите за медийно ограмотяване;
6. да насърчават по-голяма съгласуваност на европейско равнище между използваните от държавите-членки системи за класификация според възрастта и съдържанието, като същевременно се запазят културните различия между държавите-членки.

⁽¹⁾ Вж. предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета [PE-CONS 51/11].

⁽²⁾ Вж. Препоръка 2006/962/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно ключовите компетентности за учене през целия живот.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Политически контекст

Като приема настоящите заключения, Съветът припомня по-специално следното:

- Съобщението на Комисията от 19 май 2010 г. „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ ⁽¹⁾, в което се подчертава, че „повишаването на сигурността в цифровото общество е обща отговорност — колкото на отделните потребители, толкова и на частните организации и публичните органи както в собствената страна, така и в световен мащаб“, и заключенията на Съвета от 31 май 2010 г. относно Европейска програма за цифровите технологии ⁽²⁾;
- Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите-членки, отнасящи се до предоставянето на аудиовизуални медийни услуги (Директива за аудиовизуалните медийни услуги ⁽³⁾);
- Съобщението на Комисията от 22 април 2008 г. относно защитата на потребителите и по-специално на непълнолетните във връзка с използването на видеоигри ⁽⁴⁾;
- Решение № 1351/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за създаване на многогодишна програма на Общността за защита на децата при използване на интернет и други комуникационни технологии ⁽⁵⁾;
- Заключенията на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно медийната грамотност в цифрова среда ⁽⁶⁾, в които Съветът откликва на препоръката на Комисията от 20 август 2009 г. относно медийната грамотност в цифрова среда за по-конкурентоспособна аудиовизуална индустрия и индустрия на съдържанието и за приобщаващо общество на знанието ⁽⁷⁾;
- Заключенията на Съвета от 22 май 2008 г. относно европейски подход към медийната грамотност в цифрова среда ⁽⁸⁾;
- Съобщението на Комисията от 20 декември 2007 г. „Европейски подход към медийната грамотност в цифрова среда“ ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ 9981/1/10 — COM(2010) 245 окончателен/2.

⁽²⁾ Док. 10130/10.

⁽³⁾ ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ 8805/08 - COM(2008) 207 окончателен.

⁽⁵⁾ ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 118.

⁽⁶⁾ ОВ С 301, 11.12.2009 г., стр. 12.

⁽⁷⁾ ОВ L 227, 29.8.2009 г., стр. 9.

⁽⁸⁾ ОВ С 140, 6.6.2008 г., стр. 8.

⁽⁹⁾ COM (2007) 833 окончателен.

Заклучения на Съвета относно културните и творческите компетентности и тяхната роля при изграждането на интелектуалния капитал на Европа

(2011/C 372/05)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ:

- Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно ключовите компетентности за учене през целия живот ⁽¹⁾,
- Заклученията на Съвета от 22 май 2008 г. относно междукултурните познания ⁽²⁾,
- Заклученията на Съвета от 27 ноември 2009 г. за насърчаване на творческо поколение: развиване на творчеството и новаторския капацитет у децата и младите хора чрез културно изразяване и достъп до култура ⁽³⁾,
- Решението на Съвета от 21 октомври 2010 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки ⁽⁴⁾, и по-специално насока 8,
- Заклученията на Съвета относно водещата инициатива на стратегията „Европа 2020“ — „Съюз за иновации“: ускоряване на преобразуването на Европа чрез иновации в бързо променящия се свят (2010 г.) ⁽⁵⁾,
- Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. относно политики за намаляване на преждевременното напускане на училище ⁽⁶⁾,
- Заклученията на Съвета относно приноса на културата за изпълнение на стратегията „Европа 2020“ (2011 г.) ⁽⁷⁾,
- Допълнителния политическия контекст, изложен в приложение I към настоящите заключения, както и най-добрите практики и свидетелства, представени по време на конференцията „Компетентности в културата“ (Варшава, 18—20 юли 2011 г.) ⁽⁸⁾.

СЧИТА, ЧЕ:

Културните и творческите компетентности обхващат ключовата компетентност за културно съзнание и изява ⁽⁹⁾ и междукултурни компетентности (познания) ⁽¹⁰⁾.

ПОДЧЕРТАВА, ЧЕ

- културните и творческите компетентности включват способността за придобиване, използване и изменение на културата и следователно те са от жизненоважно значение за процъфтяването на различните европейски култури в Европа и за съхранението и опазването на тяхното богатство,
- ключовата компетентност за културно съзнание и изява съдържа важно измерение, свързано с ученето през целия живот, и като значима общоприложима компетентност е от изключително голямо значение за придобиването на други ключови компетентности, необходими за ученето през целия живот,
- културните и творческите компетентности се подпомагат от различни програми и инициативи в държавите членки, като тези програми способстват за постигането на целите на множество и различни политики,
- За да се подобри междусекторното сътрудничество обаче е необходимо да се създадат по-благоприятни рамкови условия за развитието на все по-ефективни творчески партньорства ⁽¹¹⁾.

ПОСТИГА СЪГЛАСИЕ, че културните и творческите компетентности са основа за творчество и новаторство, което от своя страна способства за интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж. Това се дължи на факта, че тези компетентности могат да допринесат за:

- изграждането на интелектуален капитал ⁽¹²⁾, който е все по-широко признат като нов източник на растеж и конкурентоспособност в Европа,

⁽⁹⁾ „Оценяване на значимостта на творческото изразяване на идеи, опит и емоции чрез различни средства, в т.ч. музика, сценични изкуства, литература и визуални изкуства.“ Препоръка 2006/962/ЕО относно ключовите компетентности за учене през целия живот допълнително определя основните знания, умения и отношения, свързани с тази компетентност.

⁽¹⁰⁾ „Знанието, уменията и отношенията, които са особено важни за междукултурните познания, са свързани със следните ключови умения: общуване на чужди езици, социални и граждански познания, културно опознаване и изразяване.“ (Заклучения на Съвета от 22 май 2008 г. относно междукултурните познания).

⁽¹¹⁾ „Творческите партньорства между културата и сектори като образованието и обучението, бизнеса, научните изследвания или публичния сектор дават възможност за трансфер на творчески умения от културния сектор към други сектори.“ (Източник: Заклучения относно работния план за културата за периода 2011—2014 г.)

⁽¹²⁾ Интелектуалният капитал може да се определи като общи нематериални активи от хора, предприятия, общности, региони и институции, които при правилно използване могат да бъдат източник на настоящо и бъдещо благополучие за страната. Интелектуалният капитал се състои от социален, човешки, релационен и структурен капитал.

⁽¹⁾ ОВ L 394, 30.12.2006 г., стр. 10.

⁽²⁾ ОВ C 141, 7.6.2008 г., стр. 14.

⁽³⁾ ОВ C 301, 11.12.2009 г., стр. 9.

⁽⁴⁾ ОВ L 308, 24.11.2010 г., стр. 46.

⁽⁵⁾ 17165/10.

⁽⁶⁾ ОВ C 191, 1.7.2011 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ C 175, 15.6.2011 г., стр. 1.

⁽⁸⁾ <http://competencesinculture.pl/en/>

- всички форми на иновации, главно нетехнологичните и социалните иновации ⁽¹⁾, чрез въздействието им върху производството и търсенето, както и върху проектирането, производството и пазарния успех на иновативните продукти и услуги,
- развитието и засилването в максимална степен на въздействието на културните и творческите индустрии, тъй като те са неразделна част от компетентностите на хората на изкуството и творците, а също така — на публиката и потребителите,
- образованието, обучението и подготовката за професии, в т.ч. такива, които изискват високи квалификации и социални умения, за пригодността за заетост на различните етапи от живота и за ефективното функциониране и развитие на дружествата,
- по-добри цялостни постижения в областта на образованието, намаляване на преждевременното напускане на училище и подобряване на перспективите за социално приобщаване, тъй като те имат значително мотивационно въздействие и подпомагат социалното общуване и позволяват на учениците да открият и развият талантите си.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

- да повишават осведомеността и признаването на съответните дейности и да разпространяват добрите практики сред определящите политиките, културните и образователните структури, предприятия и неправителствени организации на национално, регионално и местно равнище относно ролята, която развитието на културните и творческите компетентности — особено ключовите компетентности за културно съзнание и изява — може да изпълни, по-специално за:
- придобиване на други ключови компетентности за учене през целия живот;
- намаляване на преждевременното напускане на училище;
- повишаването на пригодността за заетост и производителността с оглед на перспективата за учене през целия живот,
- постигане на целите, заложили в стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („Образование и обучение 2020“), и по-конкретно в стратегическа цел 4 ⁽²⁾;
- насърчаване на творчеството и новаторството, по-специално на нетехнологичните иновации,
- разработване на ефективни политики в областта на младежта,

⁽¹⁾ „Социалната иновация е въпрос на използване на находчивостта на благотворителните инициативи, асоциациите и социалните предприемачи, за да се намерят нови начини за посрещане на социалните нужди, които не са адекватно задоволени от пазара или от публичния сектор, за да се предизвикат онези промени в поведението, които са необходими за справяне със сериозните предизвикателства, пред които е изправено нашето общество“. (Източник: Съобщение на Комисията относно водещата инициатива „Съюз за иновации“)

⁽²⁾ Стратегическа цел 4: Разгръщане на творчеството и иновациите, включително предприемчивостта, при всички степени на образование и обучение.

- постигане на целите за политиките за образование и грижи в ранна детска възраст,
- засилване на социалното сближаване и приобщаване на различни целеви групи,
- развиване на нагласи, които оказват благоприятно въздействие върху социалния и професионалния живот, повишават качеството на живот, подобряват перспективите за социално приобщаване и утвърждават устойчиви начини на живот;
- да предприемат действия на най-подходящото равнище с оглед на формирането на творчески партньорства, чиято цел е да се развият културните и творческите компетентности;
- да разрешават въпроси, свързани със социално-икономическото развитие, като проучват по-добре методологията, използвана в дългосрочните програми, създадени от културни и образователни структури, както и от неправителствени организации, включително в рамките на образователни експерименти, предназначени за повишаване на привлекателността на училищата и подобряване на мотивацията на учениците.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

при изпълнението на своите настоящи и бъдещи действия и програми, без да се засяга обсъждането на следващата многогодишна финансова рамка:

- да подкрепя творческите партньорства, създадени, за да насърчават културните и творческите компетентности;
- да отчита специфичните нужди на работещите в областта на културата творчески малки предприятия и микропредприятия, особено новосъздадените и ръководените от млади предприемачи, както и че е важно те да бъдат подкрепяни;
- да увеличи подкрепата за мобилността и трансгранично обучение (и за обучението за обучители) във връзка с развитието на сътрудничеството между културата и образованието за творци, учители, работещи с младежта и младежки ръководители и доброволци;
- редовно да осигурява информация за извършените по линия на научно-изследователските и иновационни програми на ЕС научни изследвания и проучвания във връзка с европейското сътрудничество в областта на културата;
- при изпълнението на водещата инициатива „Съюз за иновации“, включително „Европейския форум на дейностите, ориентирани към развитието в бъдещето“, да вземе предвид културните и творческите компетентности като фактор при настоящите социални предизвикателства, развитието на интелектуалния капитал на Европа и иновациите в социалната област;

— да работи с държавите-членки, за да разгледа начините за подобряване на съществуващите показатели в областта на образованието, като обръща специално внимание на сферата на творчеството, иновациите и предприемачеството ⁽¹⁾;

с оглед да се засили развитието на културните и творческите компетентности и положителният ефект от тях.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ, и без да се засяга обсъждането на следващата многогодишна финансова рамка:

— да способстват за приобщаването и признаването на потенциала на културното съзнание и изява в контекста на ученето през целия живот, политиките и програмите относно младежта, в т.ч. чрез действия за признаване в по-голяма степен на компетентности, придобити чрез неформално и самостоятелно учене;

— да поставят по-висок приоритет на межкултурното учене и на сътрудничеството с трети страни по линия на творческите партньорства, по-специално в програмите за младежи;

— да използват пълноценно съществуващите информационни мрежи, за да осигуряват повече информация за успешни дейности, които развиват културните и творческите компетентности у младите хора;

— с готовност да приемат приноса от културните и творческите компетентности като основа за трайни работни места и социални иновации, за да използват пълноценно възможностите, предлагани в рамките на водещата инициатива „Съюз за иновации“ и Европейския социален фонд;

— където е приложимо, да засилят културната инфраструктура ⁽²⁾, като инвестират в нея, включително посредством Европейския фонд за регионално развитие;

— да извършват повече научни изследвания, чийто предмет да бъде потенциалът и конкретното въздействие на културните и творческите компетентности върху въпросите на политиката, посочени в първата точка след „Приканва държавите членки:“;

— да направят необходимото експертните групи в областта на културата, образованието и други области, включително работещи в рамките на отворения метод на координация, да предприемат предвидените в приложение II към настоящите заключения мерки;

— да допринесат за отчитането на постигнатия напредък по отворения метод на координация в рамките на Доклада за младежта в ЕС за 2012 г., в който се дава оценка на първия тригодишен работен цикъл от стратегията на ЕС за младежта, и на следващите доклади в област на действие „Творчество и култура“;

— да обменят информация относно конкретното въздействие на настоящите заключения на Съвета, включително в рамките на окончателния доклад за резултатите от Работния план за културата за периода 2011—2014 г.

⁽¹⁾ Вж. стр. 6, параграф 4 от заключенията на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическа рамка за европейското сътрудничество в областта на образованието и обучението.

⁽²⁾ Културната инфраструктура, в своето физическо и цифрово измерение, е материалната база за културното участие и дейност. Примери за това са галериите, музеите, театрите, културните центрове, библиотеките, многоцелевите пространства, както и техните виртуални еквиваленти в цифровата среда.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Допълнителен политически контекст:

- Заключенията на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („ЕСЕТ 2020 г.“) ⁽¹⁾;
- Препоръката на Съвета от 13 юли 2010 година относно общи насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза, и по-специално насока 4 ⁽²⁾;
- Заключения на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно работния план за културата за периода 2011—2014 г ⁽³⁾;
- Заключенията на Съвета от 19 ноември 2010 година относно достъпа на младите хора до култура ⁽⁴⁾;
- Резолюция на Съвета от 21 ноември 2008 г. относно европейска стратегия за многоезичието ⁽⁵⁾;
- Заключения на Съвета от 12 май 2009 г. относно културата като катализатор за творчество и иновации ⁽⁶⁾;
- Резолюция на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.) ⁽⁷⁾;
- Окончателен доклад на работната група относно взаимодействието между културата и образованието, и по-специално художественото образование ⁽⁸⁾;
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно водещата инициатива на стратегията „Европа 2020“ — „Съюз за иновации“ ⁽⁹⁾;
- Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Програма за нови умения и работни места: европейският принос за постигане на пълна заетост ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ ОВ С 119, 28.5.2009 г., стр. 2.

⁽²⁾ ОВ L 191, 23.7.2010 г., стр. 28.

⁽³⁾ ОВ С 325, 2.12.2010 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 2.

⁽⁵⁾ ОВ С 320, 16.12.2008 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ Док. 8749/1/09 REV 1.

⁽⁷⁾ ОВ С 311, 19.12.2009 г., стр. 1.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/culture/key-documents/doc/MOCedu_final_report_en.pdf

⁽⁹⁾ 14035/10.

⁽¹⁰⁾ 17066/1/10 REV 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Конкретни мерки, които да бъдат предприети по отношение на експертните групи, включително работещи по отворения метод на координация (групи ОМК):

- бъдещата група ОМК за насърчаване на творческите партньорства ⁽¹⁾ взема под внимание творческите партньорства, чиято цел е да подпомагат културното съзнание и изява, и приноса им за успеха на рамката „ЕСЕТ 2020 г.“;
- бъдещата група ОМК за развитие на ключовата компетентност „културно съзнание и изява“ ⁽²⁾ разглежда настоящите заключения в контекста на придобиването на други ключови компетентности за учене през целия живот и намаляване на преждевременното напускане на училище;
- и двете посочени по-горе групи обменят резултатите от своята работа със съответните групи от други сектори, включително тези, които работят по признаването на самостоятелното учене, усвояването на умения за учене и творчески компетентности, граждански умения и активно гражданско участие, медийна грамотност, използването на информационните технологии в образованието, обучение по предприемачество, както и по проблема с преждевременното напускане на училище, и си сътрудничат с тези групи, доколкото е възможно, чрез обмен на доклади от заседанията и срещи на председателите;
- всички съответни групи са активни канали за разпространение на резултатите от добрите практики и приложимите научни изследвания, предприети на равнище държави членки и ЕС.

⁽¹⁾ Работен план за културата за периода 2011—2014 г., приоритет В.

⁽²⁾ Работен план за културата за периода 2011—2014 г., приоритет А.

Заклучения на Съвета относно ролята на доброволческите дейности в спорта за насърчаване на активна гражданска позиция

(2011/С 372/06)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ

— Съвместната декларация на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 5 май 2003 г. относно „социалната стойност на спорта за младите хора“⁽¹⁾.

— Решението на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно Европейската година на доброволческите дейности за насърчаване на активна гражданска позиция⁽²⁾, в което се набляга върху следните цели:

— да се работи за изграждане на благоприятна и подпомагаща среда за доброволческа дейност в ЕС;

— да се дадат повече права на доброволческите организации и да се подобри качеството на доброволческата дейност;

— доброволческите дейности да се възнаграждават и да получат признание;

— да се повиши осведомеността по отношение на стойността и значимостта на доброволческата дейност.

— Заклученията на Съвета от 18 ноември 2010 г. относно ролята на спорта като източник и двигател за активно социално приобщаване⁽³⁾.

— Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно „Развиване на европейското измерение в спорта“⁽⁴⁾ и проучването от 2010 г. относно „Доброволческите дейности в Европейския съюз“, в което са представени доказателства за много висока степен на разнообразие на доброволческите дейности в спорта в целия ЕС, а акцентът е поставен върху правните договорености и източниците на финансиране в тази област, като внимание се обръща и на необходимостта от обучение на доброволците.

— Съобщението от Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите относно „Политиките на ЕС и доброволството: признаване и насърчаване на трансграничните доброволчески дейности в ЕС“⁽⁵⁾.

— Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 20 май 2011 г. относно европейски работен план за спорта за периода 2011—2014 г.⁽⁶⁾

— Заклученията на Съвета от 3 октомври 2011 г. относно ролята на доброволческите дейности в социалната политика⁽⁷⁾.

— Експертната конференция на тема „От доброволчество към лидерство в спорта“, проведена на 13 и 14 септември 2011 г. във Варшава, Полша, на която специално внимание бе обърнато на следните въпроси:

— посланията, културното наследство и опитът от големи спортни мероприятия и начинът, по който след това те могат да бъдат използвани при ежедневните доброволчески дейности в спорта;

— възможностите за използване на вече съществуващи групи от доброволци в процеса на набиране на участници за предстоящи спортни събития;

— необходимостта от подкрепа за признаването и оценяването на доброволческите дейности в спорта;

— необходимостта от насърчаване на взаимното учене и обмяна на добри практики.

ОТЧИТА, ЧЕ

1. Като се вземат надлежно предвид особеностите на положението във всяка държава-членка и на всички форми на доброволчество, изразът „доброволчески дейности“ се отнася за всички видове доброволческа дейност — официални, неофициални или неформални, които са израз на свободната воля, избора и мотивацията на дадено лице и не са насочени към финансова изгода. Тези дейности са от полза за отделния доброволец, за общностите и за обществото като цяло. Те са също и инструмент, който дава възможност на лицата и асоциациите да отговорят на човешките, социалните, екологичните или породените от отношенията между поколенията потребности и тревоги, и често се провеждат в подкрепа на организации с идеална цел или на инициативи в рамките на дадена общност⁽⁸⁾.

⁽¹⁾ ОВ С 134, 7.6.2003 г., стр. 5.

⁽²⁾ ОВ L 17, 22.1.2010 г., стр. 43.

⁽³⁾ ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 5.

⁽⁴⁾ COM(2011) 12 окончателен.

⁽⁵⁾ COM(2011) 568 окончателен.

⁽⁶⁾ ОВ С 162, 1.6.2011 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ Док. 14061/1/11 REV 1.

⁽⁸⁾ Решение на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно Европейската година на доброволческите дейности за насърчаване на активна гражданска позиция, стр. 1.

2. Доброволческите дейности трябва ясно да се разграничат от заетостта и по никакъв начин не следва да я заместват⁽¹⁾. Те не следва да възпроизвеждат неравенството между половете в областта на платения и на неплатения труд и не могат да насърчават намаляването на работното време на служителите или оттеглянето им от пазара на труда.
3. Доброволческите дейности не могат да заместят общата отговорност на държавата да гарантира и да предоставя икономически, социални и културни права.
4. С цел да се гарантира върховенството на закона и пълното зачитане на интегритета на личността, доброволческите дейности трябва да се подчиняват на действащото законодателство и изцяло да зачитат всеобщите и основните права и свободи.

КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ

1. Спортът е най-голямото движение в гражданското общество в ЕС. Дейностите и структурите с идеална цел, основани на доброволчеството, са първостепенно условие за осигуряването на достъп до спорта.
2. Доброволческите дейности в спорта са сред най-привлекателните и популярни форми на обществена дейност в Европа и са част от социалното наследство на спорта. Организирането на спортни мероприятия — включително от професионални или търговски спортни организации — както и ежедневните дейности в областта на спорта в много държави-членки зависят от доброволци и от доброволчески дейности.
3. Доброволческите дейности в спорта допринасят за активната гражданска позиция и за интегрирането на граждани с различен произход чрез създаване на условия за повече разбирателство и уважение посредством универсалния език на спорта, както и чрез принос за прилагането на основните ценности и принципи на Европейския съюз, а именно: солидарност, устойчиво развитие, човешко достойнство, равенство и субсидиарност, като по този начин насърчават европейската идентичност.
4. Участието в доброволчески дейности в спорта води до придобиване на нови умения от гражданите, като по този начин допринася положително, наред с другото, за шансовете им за заетост и за засилване на чувството им за принадлежност към обществото и може да бъде катализатор за социални промени.
5. Доброволческите дейности в спорта могат да допринесат за растежа и укрепването на социалния капитал посредством създаването на социална мрежа, основана на доверие и сътрудничество.

⁽¹⁾ Резолюция на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 16 май 2007 г. относно изпълнението на общите цели за доброволчески дейности на младите хора (ОВ C 241, 20.9.2008 г., стр. 1).

6. Доброволческите дейности в спорта насърчават положителните социални нагласи, основани на ценности, които се развиват чрез спорта, например:

- честна игра,
- работа в екип,
- постоянство,
- отговорност,
- лидерство,
- толерантност
- уважение на околните, както и
- способност за преодоляване на препятствия.

7. Секторът на спорта, заедно с доброволческите дейности в спорта, има измерима и значителна икономическа и социална стойност в националните икономики, както и потенциал да стимулира растежа и заетостта в целия Европейски съюз.
8. Насърчаването на развитието на доброволческите дейности в спорта се вписва в целите на Европейската година на доброволческите дейности (2011 г.) и в продължаващото изпълнение на целите на Европейската година на борбата с бедността и социалното изключване (2010 г.); то допринася и за постигането на целите на Европейската година на активния живот на възрастните хора (2012 г.).
9. Доброволческите дейности в спорта могат да дадат тласък на развитието и насърчаването на физическата активност на всички равнища, което да доведе до подобряване на благосъстоянието на гражданите и до ограничаване на заболяванията, дължащи се на начина на живот.
10. Доброволческите дейности в спорта са значим фактор за принос към мобилността на гражданите чрез създаването на компетентности и обогатяването на опита в свързани със спорта дейности в други държави-членки, както и чрез развиване на европейската идентичност и популяризиране на ценностите на ЕС отвъд неговите граници.
11. Доброволческите дейности в спорта могат да допринесат за постигането на общите цели на стратегията „Европа 2020“ посредством увеличаване на мобилността и чрез дейности, увеличаващи шансовете за заетост, дейности за подобряване на общественото здраве, насърчаване на социалното приобщаване, образованието и активния живот на възрастните хора.

ВЪВ ВРЪЗКА С ТОВА ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ НА ЕС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ В ОБЛАСТТА НА СПОРТА, В РАМКИТЕ НА ТЕХНИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ И ПРИ СПАЗВАНЕ НА АВТОНОМНОСТТА НА СПОРТНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ:

1. Да създадат благоприятни условия за развитие на доброволческите дейности в спорта въз основа, по-специално, на:
 - обмена на добри практики между държавите-членки и спортните организации,
 - зачитането на автономията на спортните организации, като същевременно се осигури адекватна подкрепа за тези организации на равнище държава-членка,
 - необходимостта да се осигури предоставяне на нужното обучение на доброволците в спорта и да им се даде възможност безопасно да се ползват от преимуществата на доброволството.
2. Да допринасят за популяризирането на положителен имидж на доброволците в спорта и на доброволческите дейности в спорта.
3. Да разглеждат доброволческите дейности в спорта като значим инструмент за повишаване на компетентностите и уменията. За тази цел е необходимо:
 - да се предприемат подходящи мерки за установяване на компетентностите и уменията, които се придобиват при дейности за неформално и самостоятелно учене, свързани с доброволческите дейности в спорта, и да се проучат възможностите за по-добро им признаване и оценяване в рамките на националните квалификационни системи, като се прави препратка към европейската квалификационна рамка (ЕКР),
 - да се иска провеждането на консултации с представители на спортното движение и доброволческите организации при подготовката на спортни дейности.
4. Да насърчават сътрудничеството между правителствените органи и спортните организации на местно, национално и европейско равнище с цел създаване на мрежи за разрешаване на общите проблеми, пред които са изправени доброволческите дейности.
5. Да насърчават доброволческите дейности в спорта като вид неформално и самостоятелно учене с оглед на придобиването на нови умения и компетентности, както и като част, наред с официалното образование, от двойната кариера на спортистите.
6. Да насърчават доброволческите дейности в спорта, като напр. стартират рекламни кампании за повишаване на осведомеността и за поощряване на положителното отношение към доброволците.
7. Да насочат потенциала на доброволците, участващи в организирането на спортни мероприятия, към дългосрочни дейности на всички равнища на участие в спорта.

8. Да проучат възможната добавена стойност от създаването на система за възнаграждаване, която да дава признание за най-новаторските доброволчески проекти в областта на спорта.

НАСЪРЧАВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ НА ЕС И ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ, В РАМКИТЕ НА ТЕХНИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ И ПРИ ОТЧИТАНЕ НА ТЯХНАТА ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА:

1. Да се стремят към премахване на неоправданите препятствия пред развитието на доброволческите дейности в спорта, включително на неоправданата административна тежест.
2. Да осъществят проучвания на развитието на спорта въз основа на доброволчески дейности в рамките на Европейския съюз, включително и изследвания на неговото икономическо и социално въздействие.
3. Да обменят знания, опит и добри практики в областта на доброволческите дейности в спорта.
4. Да насърчават разработването на доброволчески дейности в спорта в националните и европейските политики и стратегии относно спорта и социалните въпроси, образованието и заетостта.
5. Да проучат възможностите за принос на доброволческите дейности в спорта към проекти, субсидирани от фондове на ЕС, и да разработят механизми, даващи възможност за подходящо оценяване на доброволческите дейности в спорта.
6. Да включат, където е целесъобразно, аспекти на доброволческите дейности в спорта в работата на различните експертни групи, създадени в съответствие с европейския работен план за спорта.
7. Да насърчават развитието на доброволческите дейности в спорта чрез междусекторно сътрудничество между структури от публичния и частния сектор и организации на гражданското общество в областта на спорта, здравеопазването, културата, образованието, политиката за младежта и социалната политика на местно, национално и европейско равнище.

ПРИКАНВА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ:

1. Да обърне специално внимание на доброволческите дейности и на възможностите на спортните организации с идеална цел за достъп до следващото поколение програми на ЕС, без да се засягат преговорите по многогодишната финансова рамка.
2. Да установи факторите за успех, добрите практики и областите, които изискват по-тясно сътрудничество на равнище ЕС, включително и съществуващите препятствия пред развитието на доброволческите дейности в спорта.
3. Когато представя предложения за ново законодателство на ЕС, да прави оценка на възможното му въздействие върху доброволческите дейности в спорта.

Заклучения на Съвета относно езиковите компетентности с оглед на подобряване на мобилността

(2011/C 372/07)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ВЪЗ ПРЕДВИД:

1. Заклученията от заседанието на Европейския съвет в Барселона от 15—16 март 2002 г., в които се настоява за по-нататъшни действия за подобряване на овладяването на основни умения, по-специално чрез преподаване на най-малко два чужди езика от много ранна възраст ⁽¹⁾.
2. Заклученията на Съвета от 19 май 2006 г. относно Европейския показател за езикова компетентност ⁽²⁾, в които отново беше потвърдено, че чуждоезиковите умения не само спомагат за взаимното разбиране между народите, но са и предпоставка за мобилността на работната сила и допринасят за конкурентоспособността на икономиката на Европейския съюз.
3. Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно ключовите компетентности за учене през целия живот ⁽³⁾, в която общуването на чужди езици е изброено като едно от ключовите умения, необходими за личната реализация, активното гражданско участие, социалното приобщаване и пригодността за наемане на работа в едно общество, основано на знанието.
4. Заклученията на Съвета от 25 май 2007 г. относно съгласувана рамка от показатели и модели за сравнение относно наблюдението на напредъка при изпълнението на целите от Лисабон в областта на образованието и обучението ⁽⁴⁾, в които Комисията се призовава да продължи да проучва разработването на показатели за езиковите умения.
5. Препоръката на Съвета от 20 ноември 2008 г. относно мобилността на младите доброволци в Европейския съюз ⁽⁵⁾, в която се отправя препоръка към държавите членки да повишат осведомеността относно значението на межкултурните компетентности и усвояването на езици сред младежта, за да се намалят пречките пред тяхната трансграничната мобилност.
6. Резолюцията на Съвета от 21 ноември 2008 г. относно европейска стратегия за многоезичието ⁽⁶⁾, в която държавите членки се приканват да насърчават многоезичието с оглед укрепване на социалното единство, межкултурния диалог и европейската архитектура, конкурентоспособността на европейската икономика и мобилността и заетостта на хората, както и да популяризират езиците на Европейския съюз по света.
7. Заклученията на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („ЕСЕТ 2020 г.“) ⁽⁷⁾, в които са определени следните приоритети за периода 2009—2011 г.: необходимостта да се осигурят на всички граждани възможности да общуват на два други езика освен на майчиния си език, да се насърчи езиковото обучение, при целесъобразност, в професионалното образование и обучение (ПОО) и при ученето за възрастни, както и да се предоставят на мигрантите възможности да изучават езика на приемната държава.
8. Съвместния доклад на Съвета и на Комисията за 2010 г. относно напредъка по изпълнението на работната програма „Образование и обучение 2010 г.“ ⁽⁸⁾, в който се отбелязва необходимостта от укрепване на ключовите умения в ПОО и обучението за възрастни, както и че в тези области следва да се отдели по-специално внимание на общуването на чужди езици.
9. Стратегията „Европа 2020“, приета от Европейския съвет на 17 юни 2010 г. ⁽⁹⁾, и залегналите в нея две водещи инициативи: „Програма за нови умения и работни места“ ⁽¹⁰⁾, в която се отчита потенциалният принос, който езиковите компетентности могат да имат за един динамичен пазар на труда, и „Младежта в движение“ ⁽¹¹⁾, в която се подчертава, че по-добрите езикови умения ще са неизбежно необходими, за да бъде мобилността едновременно възможна и да си заслужава усилията.
10. Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. за насърчаване на мобилността с учебна цел на младите хора ⁽¹²⁾, в която се признава значението, което имат изучаването на езици и придобиването на межкултурни компетентности, които започват през първите години на образованието, чрез насърчаване на качествена езикова и културна подготовка за мобилност както в общото, така и в професионалното образование.

КАТО ПРИПОМНЯ, ЧЕ:

На заседанието на Европейския съвет в Барселона през 2002 г. езиковите компетентности бяха определени като съществен елемент на конкурентоспособната икономика, основана на знанието. Знанието на чужди езици е умение за цял живот за всички граждани на ЕС, което им дава възможност да се ползват както от икономическите, така и от социалните предимства на свободното движение в целия Съюз.

Една от основните, стратегически цели на политиката на ЕС в областта на образованието и обучението е осигуряването на възможно най-широк достъп до мобилност за всички, включително за групите в неравностойно положение, и намаляването на оставащите пречки пред мобилността.

⁽¹⁾ SN 100/02, точка 44, второ тире, стр. 19.

⁽²⁾ ОВ С 172, 25.7.2006 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 394, 30.12.2006 г., стр. 10.

⁽⁴⁾ ОВ С 311, 21.12.2007 г., стр. 13.

⁽⁵⁾ ОВ С 319, 13.12.2008 г., стр. 8.

⁽⁶⁾ ОВ С 320, 16.12.2008 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ ОВ С 119, 28.5.2009 г., стр. 2.

⁽⁸⁾ ОВ С 117, 6.5.2010 г., стр. 1.

⁽⁹⁾ EUCO 13/10.

⁽¹⁰⁾ Док. 17066/1/10 REV 1.

⁽¹¹⁾ Док. 13729/1/10 REV 1.

⁽¹²⁾ ОВ С 199, 7.7.2011 г., стр. 1.

Макар свободното движение на работници в рамките на единния пазар на ЕС да допринася за намаляване на разминаването между уменията на работната сила и нуждите на пазара на труда, мобилността с учебна цел и професионалната мобилност продължават да са сериозно възпрепятствани от ограничените познания по чужди езици.

КАТО ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, ЧЕ:

Макар отделните държави членки да носят отговорност за организацията и съдържанието на системите за образование и обучение, европейското сътрудничество играе полезна роля в набелязването на езиковите компетентности, които трябва да се развият, както и на най-ефективните методики и най-благоприятните условия за тази цел.

И В СВЕТИЛИНАТА НА:

Конференцията на председателството относно „Многоезикови компетентности за професионален и социален успех в Европа“, проведена във Варшава през септември 2011 г., и конференцията на министрите на ЕС, отговарящи за задължителното образование, проведена в Гданск през октомври 2011 г.

ОТБЕЛЯЗВА:

— Работата на държавите членки в рамките на отворения метод на координация, извършвана с подкрепата на Комисията, с цел да се засили приносът на езиковото образование за повишаване на пригодността за заетост на младите хора на пазара на труда, където владенето на чужди езици може да осигури явно предимство.

— Дейностите на „Платформата на предприятията за многоезичието“, създадена от Комисията с цел да се насърчи доброто използване на езиковите компетентности като средство за увеличаване на конкурентоспособността на бизнеса в ЕС, и особено на малките и средните предприятия.

— Резултатите от Платформата на гражданското общество за многоезичието относно осигуряването на възможности за учене на езици през целия живот за всички с цел да се подобри социалното приобщаване на гражданите в неравностойно положение, както и да се насърчат езиковото многообразие и межкултурният диалог.

ПРИВЕТСТВА:

— Доклада на Комисията за изпълнението на Резолюцията на Съвета от 21 ноември 2008 г. относно европейска стратегия за многоезичието, в която подробно са описани предприетите инициативи и постигнатият напредък в насърчаването на езиковото обучение и езиковото многообразие.

— Актуализираната версия от 2011 г на Обзор на действията на Общността в областта на многоезичието, в която се очертават дейностите, предприети от различните служби на Комисията в тази област през последните три години, и се

подчертава категорично, че политиката на многоезичието подобрява пригодността за заетост на гражданите на ЕС и конкурентоспособността на предприятията в ЕС.

— Публикуването на ръководството за политиката „Изучаването на езици на предучилищно ниво — как да се превърне в ефективен и устойчив процес“, което представлява стъпка напред в повишаването на осведомеността относно значението на изучаването на езици от много ранна възраст.

— Публикуването на доклада „Осигуряване на комуникационни умения за пазара на труда“ вследствие на свършената работа от тематичната работна група „Езици за работни места“ по линия на рамката „ЕСЕТ 2020“.

ПРИЕМА, ЧЕ:

1. Мобилността с учебна цел, което означава транснационална мобилност за целите на придобиване на нови знания, умения и компетентности, представлява един от съществените начини, по които гражданите могат да повишат пригодността си за заетост, да подобрят межкултурната си осведоменост и творческия си потенциал, да постигнат напредък в личностното си развитие, както и да участват активно в обществения живот.

2. Доброто владение на чужди езици е ключова компетентност от съществено значение за успех в съвременния свят и на трудовия пазар. Многиезичието е не само част от европейското наследство, но и шанс да се изгради общество, което да е отворено, зачитащо културните различия и готово за сътрудничество.

3. Поддържането и разработването — в рамките на наличните ресурси — на европейски инструменти и програми, които да подпомагат езиковото обучение в контекста както на формалното, така и на неформалното образование, следва да играе полезна роля за подобряване на мобилността с учебна цел и на професионалната мобилност.

4. Въпреки че общите езикови програми помагат да се развият основни комуникационни умения за ежедневна употреба, методики като изучаването на учебни предмети на чужд език (ИУПЧЕ) както в общото образование, така и в ПОО, могат да бъдат особено ефективни за подобряване на мобилността и пригодността за заетост на работниците.

5. За насърчаването на ИУПЧЕ учителите и обучаващите, особено в ПОО, следва да бъдат стимулирани да придобиват високо равнище на езикови компетентности и да имат достъп до висококачествени педагогически ресурси.

6. Когато е възможно и подходящо, на всички равнища на образование следва да се предлага по-широк избор от езици в рамките на ученето през целия живот, включително по-малко разпространени езици и езиците на съседните страни — за тези езици следва да се представят повече информация и напътствия от съответните езикови и културни институции.

7. Развиването на езикови компетентности сред хората, особено децата, които са в неравностойно социално-икономическо положение, имат мигрантски или ромски произход или са със специални образователни потребности, може да допринесе за по-доброто социално приобщаване и по-нататъшното професионално развитие.
8. Качественото преподаване и изучаване на езици — например на специализиран, свързан с конкретна професия език — е от съществено значение за интернационализацията на висшите учебни заведения и за подобряване на пригодността за заетост на завършващите студенти.
9. Осигуряването на възможност за изучаване на езици през целия живот, включително на по-късен етап от живота, е важно и от гледна точка на настоящите демографски тенденции и необходимостта да се гарантират равни възможности за нарастващия процент възрастни граждани на ЕС.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

1. Да активизират усилията за постигане на целите от Барселона, например като подобрят осигуряването на преподаване на езици, неговото качество и приложимост както в общообразователната сфера, професионалното образование и обучение и висшето образование, така и в контекста на ученето през целия живот.
2. Да отчитат значението на оценката на резултатите в преподаването и изучаването на езици като важен аспект от процеса по осигуряване на качество.
3. Да подобрят началното обучение и стажовете на преподавателите по чужди езици и езиковото обучение на преподавателите по други предмети, както и да подобрят и улеснят тяхната мобилност, като същевременно премахнат административните пречки, доколкото е възможно.
4. Да насърчават новаторски форми на европейско сътрудничество, експериментирание и нови подходи към преподаването и изучаването на чужди езици, например изучаването на учебни предмети на чужд език (включително в двуезични училища), възможностите за мобилност, позволяваща потапяне в езиковата среда, и — когато е подходящо — по-широкото използване на информационни и комуникационни технологии в творческа среда на чуждоезиково обучение.
5. Да разширяват — когато е възможно и подходящо — избора на предлагани езици в образованието и обучението, като стимулират преподаването на по-малко разпространени езици и (особено в пограничните региони) езиците на съседните страни, с цел да се улеснят културният, социалният и икономическият обмен.
6. Да обмислят включването на културно измерение в програмите за езиково обучение — когато това е подходящо — като важен компонент за бъдеща мобилност с учебна цел и професионална мобилност.

7. Да насърчават мерки, предназначени да помогнат на децата и на възрастните с мигрантски или ромски произход да научат официалния език (или официалните езици) на приемната страна и — ако той е различен — езика на обучение. Освен това да обмислят вариантите, по които децата с такъв произход да могат да поддържат и развиват своя майчин език.
8. Да проучат начините за признаване и валидиране на компетентностите по майчиния език на децата и възрастните с мигрантски произход.
9. Да насърчават училищата, институциите за професионално и висше образование да приемат интегрирани подходи към преподаването и изучаването на чужди езици.
10. Да насърчават диалога между образователната и професионалната сфера, като отчитат по-добре езиковите потребности на пазара на труда, като предлагат редовни консултации на учениците и студентите в хода на образованието им и като подкрепят изучаването на езици на работното място.
11. Да проучат възможностите за публично-частни партньорства, насочени към осигуряването на езикови умения, подходящи за пазара на труда, по-специално като средство за подготовка за мобилност и учебни стажове в чужбина.
12. Да насърчават популяризирането на инициативи за чуждоезиково обучение и изграждането на среда, способстваща за изучаване на чужди езици.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

1. Да подкрепя усилията на държавите членки в областта на преподаването и изучаването на чужди езици, като използва пълноценно програмите на ЕС и европейските инструменти за образование и обучение.
2. Да разшири работата по езиковата политика, започната при първия работен цикъл на „ЕСЕТ 2020 г.“ в рамките на тематичната група за ранно езиково обучение, да включи други равнища на образование (основно, прогимназиално и др.), като едновременно с това обръща специално внимание и на ПОО, и на ученето на възрастните хора.
3. Да обмисли представянето на предложение — въз основа на резултатите от европейското проучване за езиковите компетентности, което предстои да бъде публикувано през 2012 г. и в рамките на наличните ресурси — за евентуална референтна стойност по отношение на езиковите компетентности, с цел да се насърчи непрекъснатото подобрене в езиковото образование.
4. Да стартира и разпространява проучвания и изследвания в европейски мащаб относно методиките и инструментите на езиковото обучение, като държи сметка за качествените аспекти и избягва допълнителната административна тежест и разходи, и да предоставя резултатите на практикуващите специалисти и на лицата, вземащи решения на национално равнище.

5. Да подкрепя и улеснява обмена на информация относно достъпните ресурси за езиково обучение и да насърчава държавите членки да използват по практически начин насоките и инструментите, създадени в рамките на езиковата политика на ЕС.
6. Да продължи да оказва подкрепа за Платформата на предприятия за многоезичието и за инициативи на заинтересованите страни в тази насока.

И ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА:

1. Да подкрепят мобилността за целите на езиковото обучение с цел да се помогне на обучаващите се да преодолеят първоначалните езикови бариери и да ги мотивират да придобият компетентност по поне два чужди езика.
2. Да обменят опит и най-добри практики с цел подобряване на ефективността на езиковото образование в подготовката на младите хора да придобият точното съчетание от езикови компетентности и способността да продължават да усвояват нови умения в съответствие с бъдещите потребности и интереси, като популяризират чуждите езици чрез съществуващи и бъдещи платформи и мрежи за учители и обучаващи.
3. Да подчертават необходимостта от преподаване на специално езиково съдържание за професионални цели, особено в ПОО и във висшето образование, като средство за подобряване на мобилността и пригодността за заетост.
4. Да доразвиват — в рамките на наличните ресурси и като свеждат до минимум административната тежест — инструментите за наблюдение на напредъка в сферата на езиковото обучение, като събират едновременно количествени и качествени данни с цел да определят най-ефективните практики и областите, които се нуждаят от подобрене.
5. Да проучат начини за подобряване на признаването и валидирането на езиковите компетентности, придобити чрез

неформално и самостоятелно образование, като вземат предвид съществуващите добри практики.

6. Да обмислят използването на Общата европейска референтна рамка за езиците на Съвета на Европа с цел:

— да насърчат по-тесните връзки между Общата европейска референтна рамка за езиците и Европейската квалификационна рамка,

— да разширят възможностите за сертифициране на езиковите компетентности, придобити от ученици и студенти в края на задължителното образование и във висшето образование.

7. Да осигурят връзка между квалификационните степени в професионалното образование и обучение, които включват езикови умения и Общата европейска референтна рамка за езиците, като същевременно използват пълноценно ресурсите и опита на съответните европейски институции и заинтересовани участници, по-специално на Съвета на Европа и неговия европейски център за съвременни езици.

8. Да продължат да оказват подкрепа чрез програмите на ЕС в областите на образованието, обучението и младежта за сътрудничество между образователните институции, както и за програми за обмен на ученици и студенти, включително в професионалното образование и обучение, с цел да им помогнат да подобрят своите езикови компетентности.

9. Когато е подходящо, да подкрепят както на национално равнище, така и чрез европейско сътрудничество разработването на материали за преподаване и изучаване на порядко преподавани езици.

10. Без да се засягат предстоящите преговори, да обмислят превръщането на езиковото обучение в приоритетна област в следващото поколение програми на ЕС в областта на образованието и обучението.

Заклучения на Съвета относно критерий за мобилността с учебна цел

(2011/C 372/08)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ВЪЗ ПРЕДВИД

— Резолюцията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 14 декември 2000 г. относно план за действие за мобилност ⁽¹⁾.

— Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 10 юли 2001 г. относно мобилността в рамките на Общността на студенти, учещи, доброволци, учители и инструктори ⁽²⁾.

— Препоръката на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно трансграничната мобилност в рамките на Общността с цел образование и обучение: Европейска харта за качество на мобилността ⁽³⁾.

— Заклученията на Съвета от 25 май 2007 г. относно съгласувана рамка от показатели и модели за сравнение относно наблюдението на напредъка при изпълнението на целите от Лисабон в областта на образованието и обучението ⁽⁴⁾.

— Препоръката на Съвета от 20 ноември 2008 г. относно мобилността на младите доброволци в Европейския съюз ⁽⁵⁾.

— Заклученията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 21 ноември 2008 г. относно мобилността на младите хора ⁽⁶⁾.

— Заклученията на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („ЕСЕТ 2020 г.“) ⁽⁷⁾.

— Резолюцията на Съвета от 27 ноември 2009 г. относно обновена рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.) ⁽⁸⁾.

— Заклученията на Съвета от 16 март 2010 г. относно „Европа 2020“ ⁽⁹⁾.

— Заклученията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 18 ноември 2010 г. относно приоритетите за засилване на европейското сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение за периода 2011—2020 г. ⁽¹⁰⁾.

— Заклученията на Съвета от 19 ноември 2010 г. относно инициативата „Младежта в движение“ — интегриран подход в отговор на предизвикателствата пред младите хора ⁽¹¹⁾.

— Заклученията на Съвета от 14 февруари 2011 г. относно ролята на образованието и обучението в изпълнението на стратегията „Европа 2020“ ⁽¹²⁾.

— Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. — Младежта в движение — насърчаване на мобилността с учебна цел на младите хора ⁽¹³⁾.

— Заклученията на Съвета от 28 ноември 2011 г. за източното измерение на участието на младежта и мобилността.

— Доклада на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 7 юли 2011 г.: Междинен преглед на програмата за учене през целия живот ⁽¹⁴⁾.

И С ОГЛЕД НА

Резултатите от конференцията на тема „Мобилност с учебна цел“, организирана от председателството в Сопот на 17—19 октомври 2011 г.

КАТО ПРИПОМНЯ, ЧЕ

Широко разпространено е мнението, че мобилността с учебна цел допринася да се повиши пригодността на младите хора за заетост чрез придобиване на ключови умения и компетентности, което включва по-специално езикова компетентност и межкултурно разбиране, но също така и социални и граждански умения, предприемачески дух, умения за разрешаване на проблеми и творчески умения като цяло. Освен че предоставя ценен опит на съответните лица, мобилността с учебна цел може да спомогне за подобряване на цялостното качество на образованието, особено чрез по-тясно сътрудничество между образователните институции. Наред с това мобилността с учебна цел може да съдейства за укрепване на чувството за европейска идентичност и гражданство.

⁽¹⁾ ОВ С 371, 23.12.2000 г., стр. 4.

⁽²⁾ ОВ L 215, 9.8.2001 г., стр. 30.

⁽³⁾ ОВ L 394, 30.12.2006 г., стр. 5.

⁽⁴⁾ ОВ С 311, 21.12.2007 г., стр. 13.

⁽⁵⁾ ОВ С 319, 13.12.2008 г., стр. 8.

⁽⁶⁾ ОВ С 320, 16.12.2008 г., стр. 6.

⁽⁷⁾ ОВ С 119, 28.5.2009 г., стр. 2.

⁽⁸⁾ ОВ С 311, 19.12.2009 г., стр. 1.

⁽⁹⁾ Док. 7586/10.

⁽¹⁰⁾ ОВ С 324, 1.12.2010 г., стр. 5.

⁽¹¹⁾ ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 9.

⁽¹²⁾ ОВ С 70, 4.3.2011 г., стр. 1.

⁽¹³⁾ ОВ С 199, 7.7.2011 г., стр. 1.

⁽¹⁴⁾ Док. 12668/11.

Ето защо една от основните стратегически цели на политиката на ЕС в областта на образованието и обучението е да се предостави възможно най-широк достъп до мобилност за всички, в т.ч. групите в неравностойно положение, и да се намалят оставащите препятствия пред мобилността.

ОТБЕЛЯВА

- Поканата на Съвета към Комисията съгласно Препоръката от 2006 г. за Европейска харта за качество на мобилността, да подобри или разработи в тясно сътрудничество с компетентните органи специфични за двата пола статистически данни относно мобилността с цел образование и обучение ⁽¹⁵⁾.
- Доклада от експертния форум на високо равнище относно мобилността от юни 2008 г. и неговото предложение мобилността с учебна цел да бъде възможно, предоставяна на всички млади хора в Европа.
- Целта по отношение на мобилността с учебна цел във висшето образование, определена в рамките на процеса от Болоня през април 2009 г. в Leuven/Louvain-la-Neuve.
- Зелената книга на Комисията от юли 2009 г. относно насърчаването на мобилността с учебна цел на младите хора ⁽¹⁶⁾.
- Комюникето от Брюж от декември 2010 г. и заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно приоритетите за засилване на европейското сътрудничество в областта на професионалното образование и обучение за периода 2011—2020 г. ⁽¹⁷⁾, в което се предвижда до 2020 г. европейските системи за професионално образование и обучение (ПОО) да предоставят значително по-големи възможности за транснационална мобилност.
- Работния документ на службите на Комисията от 24 май 2011 г. относно разработването на критерии за образованието във връзка с пригодността за заетост и относно мобилността с учебна цел ⁽¹⁸⁾.
- Заключенията на Съвета от 28—29 ноември 2011 г. относно езиковите компетентности с оглед на подобряване на мобилността.

ОТЧИТА, ЧЕ

- Мобилността с учебна цел допринася за личното и професионалното развитие на младите хора и повишава пригодността за заетост и конкурентоспособността, за което свидетелстват не само програмите на ЕС в областта на образованието, обучението и младежта, но също така и редица качествени международни проучвания в областта на мобилността с учебна цел.

— Разработването на европейски критерий ⁽¹⁹⁾ за мобилността с учебна цел, съпътствано от подходящи показатели ⁽²⁰⁾, би могло да подпомогне насърчаването и проследяването на напредъка на държавите-членки по отношение на вече договорените ⁽²¹⁾ цели за повишена мобилност и определянето на добри практики, и да подкрепи разработването на инициативи за взаимно учене.

— Събирането на данни с цел отчитане на напредъка спрямо европейския критерий за мобилността с учебна цел следва да се извършва в рамките на наличните ресурси.

— За да вземе предвид различните видове образователна среда, подобен критерий следва да прави разграничение между две основни области: висшето образование и първоначалното ПОО.

— Важно е също критерият да бъде съпътстван от показател, който обхваща опита на младите хора с всякаква форма на мобилност с учебна цел, вкл. мобилността, осъществявана във формална и неформална среда.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

като отчетат различното положение на всяка държава-членка:

- (1) Като вземат предвид разпоредбите на Препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. относно насърчаването на мобилността с учебна цел на младите хора, да приемат както на национално, така и на европейско равнище мерки, насочени към повишаване на мобилността с учебна цел и постигане на европейския критерий, изложен в приложението към настоящия документ.
- (2) Въз основа на наличните източници и инструменти и като сведат до минимум административната тежест и разходи, да подобряват събирането на данни за мобилността с учебна цел в рамките на всички цикли на висшето образование, на първоначалното професионално образование и обучение, както и за мобилността на младите хора като цяло, за да се отчете напредъкът спрямо европейския критерий и показателя, изложени в приложението.
- (3) Да насърчават въвеждането и прилагането на програми и инструменти на ЕС, предназначени да подкрепят мобилността с учебна цел и ученето през целия живот, вкл. „Европас“, Youthpass, Европейската квалификационна рамка, Европейската система на трансфер и натрупване на кредити (ECTS) и Европейската кредитна система за професионалното образование и обучение (ECVET).

⁽¹⁹⁾ Както е изложено в стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („ЕСЕТ 2020 г.“) от 2009 г., това представлява референтно ниво за средните европейски постижения, което не следва да се възприема като конкретна цел, която отделни страни трябва да достигнат, а по-скоро като обща цел, за чието постигане държавите-членки се приканват да допринесат (ОВ С 119, 28.5.2009 г., стр. 7).

⁽²⁰⁾ Предстои да бъдат установени в рамките на Европейската статистическа система (ЕСС).

⁽²¹⁾ Вж. заключенията на Съвета от ноември 2008 г. относно мобилността на младите хора (вж. бележка под линия 6).

⁽¹⁵⁾ Вж. бележка под линия 3.

⁽¹⁶⁾ COM(2009) 329 окончателен.

⁽¹⁷⁾ Вж. бележка под линия 10.

⁽¹⁸⁾ Док. 10697/11 - SEC(2011) 670 окончателен.

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА

- (1) Да подкрепя и работи съвместно с държавите-членки, особено с помощта на Евростат, за подобряване на наличността на значимите показатели и статистическа информация през периода до 2020 г. В хода на тази работа да се използват по възможно най-добър начин наличните статистически данни и проучвания сред домакинствата с оглед да се сведе до минимум административната тежест и разходи.
- (2) Да проучи, по-специално посредством редовни доклади за напредъка, до каква степен се изпълняват целите по отношение на мобилността, определени в рамките на „ЕСЕТ 2020“.
- (3) Да докладва на Съвета до края на 2015 г., за да се направи преглед, а при необходимост — и преработка, на европейския критерий за мобилността с учебна цел, изложен в приложението.

И ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ, С ПОДКРЕПАТА НА КОМИСИЯТА,

- (1) Да проследяват напредъка и постиженията в областта на трансграничната мобилност с учебна цел на национално и европейско равнище, включително чрез събиране на качествена информация за примери на добра практика, като основа за разработването на политики на базата на обективни фактори.
- (2) По отношение на мобилността с учебна цел във висшето образование: като се вменят в наличните ресурси и при тясно единоредствие с процеса от Болоня да подобряват събирането на данни относно мобилността сред студентите (включително мобилността на кредитите и научните степени) от всички цикли, от административни и други източници, особено на мястото на завършване, за да се отчете напредъкът по отношение на критерия за мобилност, изложен в приложението (раздел I—1).
- (3) По отношение на мобилността с учебна цел в първоначалното ПОО: да използват по възможно най-добър начин наличните проучвания сред домакинствата, за да събират данни за този тип мобилност с учебна цел, които са необходими в подкрепа на критерия, изложен в приложението (раздел I—2).
- (4) По отношение на мобилността с учебна цел на младите хора като цяло: да използват по възможно най-добър начин наличните проучвания сред домакинствата, за да събират данните, необходими за разработването на показател относно общата мобилност с цел формално и неформално учене, вкл. самостоятелни данни относно неформалната мобилност, с оглед на допълване на картата от показатели на ЕС в областта на младежта⁽²²⁾, и евентуално на разширяване на критерия за мобилността с учебна цел, така че на някакъв бъдещ етап да се включи мобилността на младите хора като цяло (раздел II от приложението).
- (5) Да разгледат възможността за използване на наличните проучвания сред преподавателите на всички образователни равнища с оглед разработване на показатели за мобилността на преподавателите и евентуално разширяване на критерия за мобилност с учебна цел, така че в бъдеще да се включи и мобилността на преподавателите⁽²³⁾.

⁽²²⁾ Док. 8320/11 - SEC(2011) 401 окончателен.

⁽²³⁾ Съгласно посоченото в стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението от 2009 г. (вж. бележка под линия 19).

ПРИЛОЖЕНИЕ

РЕФЕРЕНТНО НИВО ЗА СРЕДНИТЕ ЕВРОПЕЙСКИ ПОСТИЖЕНИЯ

(„Европейски критерий“)

В ОБЛАСТТА НА МОБИЛНОСТТА С УЧЕБНА ЦЕЛ

Като начин за проследяване на напредъка и определяне на предизвикателствата и същевременно принос към разработването на политики на основата на обективни фактори, през 2009 г. държавите-членки постигнаха съгласие, че референтните нива за средните европейски постижения („Европейски критерии“) следва да подкрепят целите, изложени в заключенията на Съвета относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението, приети на 12 май 2009 г. ⁽¹⁾ В този период бе постигнато съгласие по пет европейски критерия и бе представено искане към Комисията да внесе предложения за допълнителни критерии, вкл. по отношение на мобилността с учебна цел.

След като разгледаха предложенията, съдържащи се в работния документ на службите на Комисията от 24 май 2011 г. ⁽²⁾, понастоящем държавите-членки също изразяват съгласие по следния критерий за мобилността с учебна цел, който внася разграничение между две основни области — висшето образование и първоначалното ПОО.

Европейският критерий за мобилността с учебна цел в двете изложени по-долу области допълва критериите, приети още през май 2009 г. Те следва да се базират единствено на съпоставими данни и да отчитат различното положение на всяка държава-членка. Те не следва да се възприемат като конкретни цели, които отделни страни трябва да достигнат до 2020 г. По-скоро държавите-членки се приканват да обмислят, въз основа на националните си приоритети и като отчитат променящото се икономическо положение, как и до каква степен могат да допринесат за общото постигане на европейския критерий в изложените по-долу области чрез предприемането на действия на национално равнище.

Освен това следва да бъде разработен показател за мобилността с учебна цел на младите хора като цяло в контекста на формалното, а така също и неформалното учене, с оглед на евентуалното разширяване на критерия за мобилност с учебна цел, така че да се включи на някакъв бъдещ етап мобилността с учебна цел на младите хора, осъществявана при всякакви обстоятелства.

Мобилността с учебна цел е определена като физическа мобилност и взема предвид мобилността по целия свят.

I. КРИТЕРИЙ ЗА МОБИЛНОСТТА С УЧЕБНА ЦЕЛ

1. Мобилност с учебна цел във висшето образование

За да се увеличи участието на студентите в мобилността с учебна цел:

До 2020 г. средно поне 20 % от новозавършилите висше образование в ЕС следва да са преминали през свързан с висшето образование период на следване или обучение в чужбина (в т.ч. учебни стажове), което представлява минимум 15 кредита по Европейската система за натрупване и трансфер на кредити (ECTS) или минимална продължителност от три месеца.

Могат да се вземат предвид по-кратки периоди за измерване на националните равнища на мобилност, при условие че те са признати от отделните държави-членки в контекста на схема за качество на мобилността и са регистрирани отделно.

За да се гарантира качество и сближаване с процеса от Болоня, държавите-членки и Комисията се приканват да работят със съответните форуми от Болоня с оглед на установяването на хармонизирани прагове за броя на кредитите по ECTS и за минималната продължителност на следването.

Държавите-членки се насърчават да гарантират пълното признаване на периодите на следване в чужбина.

2. Мобилността с учебна цел и първоначалното професионално образование и обучение (I-ПОО)

За да се увеличи участието на учащите от първоначалното професионално образование и обучение в мобилността с учебна цел:

До 2020 г. средно поне 6 % от хората на възраст между 18 и 34 години в ЕС с квалификация за първоначално професионално образование и обучение следва да са преминали през свързан с първоначалното ПОО период на следване или обучение в чужбина (в т.ч. учебни стажове), с минимална продължителност от две седмици ⁽³⁾ или по-малко, ако това е съответно документирано от Европас.

⁽¹⁾ Вж. бележка под линия 7.

⁽²⁾ Док. 10697/11.

⁽³⁾ = 10 работни дни.

За да се гарантира качество, държавите-членки се насърчават да използват предназначени за целта инструменти, като Европас и системите ECVET и EQAVET.

Критерият, включително неговото определение и целево равнище, следва при необходимост да бъде преразгледан/ преработен до края на 2015 г.

II. ПОКАЗАТЕЛ ОТНОСНО МОБИЛНОСТТА С УЧЕБНА ЦЕЛ ПРИ МЛАДИТЕ ХОРА КАТО ЦЯЛО

Това е глобален показател за мобилността с учебна цел, който позволява да се регистрира всякакъв учебен опит, натрупан от младите хора в чужбина. Той обхваща мобилността с учебна цел с всякаква продължителност в рамките на формалните системи за образование и обучение и на всяко равнище, както и мобилността с учебна цел в неформален контекст, в т.ч. младежки програми за обмен или доброволчески дейности.

Заклучения на Съвета относно модернизацията на висшето образование

(2011/С 372/09)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ИМА ПРЕДВИД, ЧЕ:

1. Системите за висше образование имат ключова роля за създаването на знание, което е в основата на човешкото и общественото развитие и насърчаването на активно гражданско поведение.
 2. В стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“, приета през юни 2010 г. ⁽¹⁾, беше определена конкретна цел за повишаване на равнището на образование, по-специално посредством увеличаване до 2020 г. на дела на младежите със завършено висше или равностойно на висше образование до най-малко 40 %.
 3. Декларацията от Болоня от 19 юни 1999 г. постави началото на междуправителствен процес, целящ създаването на европейско пространство за висше образование, който се подкрепя активно от Европейския съюз, а министрите, отговарящи за висшето образование в участващите страни, настояха по време на заседанията си в Льовен и Лувен-ла-ньов на 28 и 29 април 2009 г. институциите за висше образование ⁽²⁾ допълнително да модернизират своите дейности в периода до 2020 г.
 4. Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. определя условията и правилата за прием на граждани на трети страни на територията на държавите-членки за период над три месеца с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност ⁽³⁾.
 5. Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. установява условията за прием на научни работници от трети страни в държавите-членки за срок над три месеца за целите на изпълнение на научноизследователски проекти по споразумения за прием с научноизследователски организации ⁽⁴⁾.
 6. В резолюцията на Съвета от 23 ноември 2007 г. за модернизация на университетите с оглед на конкурентоспособността на Европа в една световна икономика на знанието ⁽⁵⁾ държавите-членки бяха приканени да съдействат за интернационализирането на висшите училища, като насърчават
- гарантирането на качеството чрез независимо оценяване и партньорски проверки на университетите, увеличаване на мобилността, насърчаване на използването на съвместни и двойни академични степени и чрез улесняване на признаването на квалификации и продължителност на обучение.
7. В заключенията на Съвета от 12 май 2009 г. относно стратегическа рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението ⁽⁶⁾ се посочва, че с цел да се подкрепят усилията на държавите-членки за модернизиране на висшето образование и за създаване на европейско пространство за висше образование, следва да се работи и за тясно единие с процеса от Болоня, особено по отношение на осигуряване на качеството, признаване, мобилност и прозрачност.
 8. В заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите-членки, заседаващи в рамките на Съвета, от 26 ноември 2009 г. относно развитие на ролята на образованието в рамките на пълноценно функциониращ триъгълник на знанието ⁽⁷⁾ беше установена необходимостта от по-нататъшна реформа на управленските и финансовите структури на университетите, даваща възможност за по-голяма автономия и отчетност, което да улесни по-голямото диверсифициране на приходите и по-ефективното сътрудничество със сферата на бизнеса и да предостави на университетите възможност да станат част от триъгълника на знанието в глобален мащаб.
 9. В заключенията на Съвета от 11 май 2010 г. относно интернационализацията на висшето образование ⁽⁸⁾ Съветът прикани Комисията да изготви международна стратегия на ЕС за висшето образование, която ще има за цел по-добрата съгласуваност и взаимното допълване между съществуващите инициативи за международно сътрудничество както на равнище ЕС, така и на национално равнище, и която ще продължи да спомага за по-голямата привлекателност на европейското висше образование, научни изследвания и иновации във външните дейности на ЕС.
 10. В заключенията на Съвета от 7 юни 2010 г. „Нови умения за нови работни места: пътят напред“ ⁽⁹⁾ беше подчертана необходимостта от насърчаване на приобщаващия растеж и от подпомагане на хората от всички възрасти да предвиждат и да се справят с промените, като им се предостави възможност да придобият подходящи умения и компетентности.
 11. В заключенията на Съвета от 19 ноември 2010 г. относно инициативата „Младежта в движение“ ⁽¹⁰⁾ се настоява за повишаване на качеството и привлекателността на образованието на всички равнища, особено на висшето образование.

⁽¹⁾ EUCO 13/10.⁽²⁾ Предвид езиковото многообразие и националните традиции и практики се използва това понятие, което да обхване всички институции за висше образование, включително университети, университети за приложни науки, технологични институти, „grandes écoles“, бизнес училища, инженерни училища, университетски технологични институти (IUT), колежи за висше образование, професионални училища, политехнически училища, академии и т.н.⁽³⁾ ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12.⁽⁴⁾ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15.⁽⁵⁾ Док. 16096/1/07 REV 1.⁽⁶⁾ ОВ С 119, 28.5.2009 г., стр. 2.⁽⁷⁾ ОВ С 302, 12.12.2009 г., стр. 3.⁽⁸⁾ ОВ С 135, 26.5.2010 г., стр. 12.⁽⁹⁾ Док. 10841/10.⁽¹⁰⁾ ОВ С 326, 3.12.2010 г., стр. 9.

12. В заключенията на Съвета от 26 ноември 2010 г. относно Съюз за иновации за Европа ⁽¹⁾ беше подчертано, че е важно да се инвестира приоритетно в образование, обучение и научноизследователска дейност, а интелектуалният капитал на Европа да бъде използван пълноценно, за да се осигурят дългосрочна конкурентоспособност и растеж.
13. В заключенията на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г. се настоява за прилагането на стратегически и интегриран подход към стимулирането на иновациите и пълното оползотворяване на интелектуалния капитал на Европа в полза на гражданите, дружествата — по-специално МСП — и изследователите ⁽²⁾.
14. В заключенията на Съвета от 14 февруари 2011 г. относно ролята на образованието и обучението в изпълнението на стратегията „Европа 2020“ ⁽³⁾ беше подчертано, че институциите за висше образование следва да се стремят да подобряват качеството и практическата приложимост на предлаганите курсове, което да стимулира по-широк кръг граждани да запишат висше образование, както и че следва да се насърчава засиленото сътрудничество между институциите за висше образование, изследователските институти и предприятията с оглед укрепване на триъгълника на знанието като основа на по-иновативна и творческа икономика.
15. В заключенията на Съвета от 19 май 2011 г. относно рамка на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите за периода до 2020 г. ⁽⁴⁾ държавите-членки бяха приканени да поставят или да продължат да работят за постигането на набелязаните цели с акцент върху осигуряването на равен достъп на практика до качествено образование, включително висше образование.
16. В заключенията на Съвета от 31 май 2011 г. относно развитието на европейското научноизследователско пространство (ЕНП) посредством свързаните с ЕНП групи ⁽⁵⁾ беше отбелязано, че значителният напредък, постигнат в изпълнението на ЕНП, следва да доведе до продължаване на цялостния и стратегически подход, за да се използва пълноценно интелектуалният капитал на Европа.
17. В препоръката на Съвета от 28 юни 2011 г. „Младежта в движение — насърчаване на мобилността с учебна цел на младите хора“ ⁽⁶⁾ се отбелязва, че мобилността с учебна цел може да допринесе за по-широко отваряне на системите за образование и обучение, за засилване на техните европейски и международни измерения, за подобряване на достъпа до тях и за повишаване на ефикасността им. Тя може също така да укрепи европейската конкурентоспособност, като спомогне за изграждане на основаващо се на знанието общество.
18. В заключенията на Съвета от 28 ноември 2011 г. относно показател за мобилност с учебна цел се търси начин за

повишаване на участието на студенти от висшето образование в мобилността с учебна цел и се определят количествени и качествени прагове за измерване на продължителността на периодите, прекарани в чужбина с цел учене или обучение, свързано с висшето образование.

19. Европейският съюз има дълга традиция на сътрудничество с трети страни, основано на набор от политики и инструменти, сред които висшето образование има нарастваща роля. Сътрудничеството в сферата на висшето образование заема важно място и в рамките за многостранното сътрудничество като Източното партньорство, Съюза за Средиземноморието или Северното измерение, както и в сътрудничеството със Западните Балкани.

В СВЕТЛИНАТА НА

1. Първата министерска конференция по въпросите на Европейското научноизследователско пространство (ЕНП) на тема „Интелектуален капитал – творческо въздействие“, проведена в Сопот на 20 юли 2011 г., на която беше изтъкната ролята на университетите в глобализацията се свят като източници на знания и иновативен начин на мислене, особено по отношение на стратегическите области на научни изследвания, съсредоточени върху съвременните предизвикателства.
2. Конференцията на председателството на тема „Модернизацията на висшето образование“, проведена в Сопот на 24—25 октомври 2011 г., на която беше подчертана необходимостта от модернизация на системите на висшето образование, по-специално предвид съвременни предизвикателства като глобалната конкуренция и демографските тенденции.

ПРИВЕТСТВА

Съобщението от Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Европейския икономически и социален комитет и до Комитета на регионите от 20 септември 2011 г. — *В подкрепа на растежа и създаването на работни места — програма за модернизиране на системите за висше образование в Европа* ⁽⁷⁾.

ОТЧИТА, ЧЕ

1. В настоящата икономическа обстановка висшето образование (включително висшето професионално образование и обучение) — посредством своята обвързаност с научноизследователската дейност и иновациите — ще играе ключова роля при осигуряването на висококвалифицирания човешки капитал и насърчаването на основната научноизследователска дейност, от които се нуждае Европа в стремежа си към сигурни работни места, икономически растеж и благоденствие.
2. Квалификацията на дипломираните висшисти не винаги съответства на потребностите на пазара на труда и на обществото. Работодателите от публичния и от частния сектор все по-често съобщават за несъответствия и трудности при намирането на подходящи хора за променящите се нужди на икономиката на знанието.

⁽¹⁾ Док. 17165/10.

⁽²⁾ EUCO 2/11, стр. 6, точка 16.

⁽³⁾ ОВ С 70, 4.3.2011 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ Док. 10658/11.

⁽⁵⁾ 11032/11.

⁽⁶⁾ ОВ С 199, 7.7.2011 г., стр. 1.

⁽⁷⁾ Док. 14198/11 + ADD 1.

3. Европа се нуждае от далеч по-голям брой обучени научни изследователи и изследователи, чийто опит надхвърля академичната квалификация, включително от частния сектор, за да се засили научноизследователският елемент в икономиката и по този начин да се даде тласък на иновациите и конкурентоспособността.
 4. По-широкото участие във висшето образование изисква повишено внимание по отношение на предизвикателствата, свързани с качеството и многообразието.
 5. Силата на европейските институции за висше образование е в тяхното многообразие, в осигуряването на висококачествено, устойчиво, подходящо образование и научни изследвания, както и във връзката между автономията на институциите, отчетността пред всички заинтересовани страни и способността им да се адаптират към променящите се обстоятелства. В допълнение към двете традиционни задачи на институциите — преподаване и научни изследвания, все по-голямо значение придобива една трета задача, която се изразява в обвързването на институциите с бизнес сектора, включително на регионално равнище, и включването на социалната отговорност.
 6. Европейските институции за висше образование обаче не използват достатъчно възможността да играят своята роля в обществото и да допринасят за благоденствието в Европа: Европа изостава в глобалната конкуренция за знания и таланти, а в това време страните с развиващи се икономики бързо увеличават инвестициите си във висшето образование.
 7. Същевременно институциите за висше образование твърде често се стремят да се конкурират в прекалено много области, но само някои от тях постигат високи резултати в конкретни области, където е налице силна глобална конкуренция.
 8. Поради това институциите за висше образование трябва да продължат да осъществяват вътрешни реформи въз основа на избора на институционални задачи, свързани с представяните от тях категории интелектуален капитал, и да търсят възможности да се дефинират по отношение на други национални институции.
 9. Автономията на институциите е необходима, за да се насърчава институционалното многообразие в рамките на националните системи за висше образование: необходимо е да се диверсифицират ролите и задачите на институциите, за да се стимулират високите постижения в рамките на институциите за висше образование.
- ПРИЕМА, ЧЕ:
1. Основната отговорност за осъществяване и подпомагане на реформите във висшето образование продължава да бъде на държавите-членки и на самите образователни институции. Независимо от това процесът от Болоня и последващото развитие на европейското пространство за висше образование, програмата на ЕС за модернизиране на системите за висше образование и създаването на европейското научноизследователско пространство показват, че предизвикателствата и необходимите за преодоляването им политически мерки надхвърлят националните граници и че европейското сътрудничество може да има ценен принос от гледна точка на финансовата подкрепа, обективния анализ на политиката и обмена на добри практики.
 2. Качеството и практическата значимост на висшето образование са ключово условие за пълното оползотворяване на интелектуалния капитал на Европа.
 3. Качеството на образованието и на научните изследвания е основен двигател на успешната модернизация на системите за висше образование в Европа.
 4. Укрепването на триъгълника на знанието — образование, научни изследвания и иновации — е ключово условие да се даде на висшето образование възможност да допринесе за работни места и растеж, да се реформират управленските и финансовите структури и да се засили привлекателността му в международен план.
 5. Развитието на европейското научноизследователско пространство увеличава допълването между националните системи, за да се повиши икономическата ефективност на инвестициите в научни изследвания и да се засилят обменът и сътрудничеството между институциите, които си съдействат в рамките на триъгълника на знанието.
 6. Международната мобилност на студенти, учени, преподаватели и други служители, която се активизира след установяването на европейското пространство за висше образование, оказва положително въздействие върху качеството и засяга всички основни области на реформа. Въпреки това тя може да породии и предизвикателства пред някои образователни системи, към които се влива значителен приток на студенти, или пред онези страни, пред които стои заплахата от „изтичане на мозъци“ и впоследствие значителен брой таланти хора избират да учат и да се установяват в чужбина.
 7. Привличането на най-добрите студенти, учени и научни изследователи, идващи от страни извън ЕС, и разработването на нови форми на трансгранично сътрудничество са ключови условия, необходими за превръщането на европейското пространство за висше образование и европейското научноизследователско пространство в привлекателни дестинации в световната надпревара за знания и талант.
 8. Включването на работодателите и другите заинтересовани страни в разработването и осъществяването на програмите е от основно значение с оглед на подобряването на качеството и подходящата насоченост на висшето образование.
 9. Публичните инвестиции, подкрепени от допълнителни източници на финансиране, следва да се запазят като основа за устойчивото висше образование, особено предвид настоящата финансова криза в Европа.

СЪОТВЕТНО ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ — СЪОБРАЗНО НАЦИОНАЛНИТЕ ПРАКТИКИ — ДА РАБОТЯТ С ИНСТИТУЦИИТЕ ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ, КАТО ИМАТ ПРЕДВИД ТЯХНАТА АВТОНОМНОСТ, КАКТО И С ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ В ТАЗИ ОБЛАСТ С ЦЕЛ:

1. Увеличаване на усилията за повишаване на нивото на успеваемост във висшето образование с оглед постигане на водещата цел на стратегията „Европа 2020“ в областта на образованието, а именно 40 % от населението в ЕС на възраст 30—34 години да е завършило висше или равносложно на висше образование, предвид прогнозите, че до 2020 г. за 35 % от всички работни места в ЕС ще е необходимо високо ниво на квалификация ⁽¹⁾.
2. Разработване на ясни пътища за преминаване от професионално и друг вид образование към висше образование и на механизми за признаване на предишно обучение и опит, придобити извън рамките на формалното образование и обучение, особено посредством преодоляване на предизвикателствата, свързани с прилагането и използването на националните квалификационни рамки във връзка с европейската квалификационна рамка.
3. Насърчаване на систематичното разработване на ефективни стратегии, за да се осигури достъп на групите в неравносложно положение и слабо представените групи, по-специално чрез по-добро обхващане и предоставяне на прозрачна информация за образователните възможности и резултати, както и на по-добро ориентиране, за да се гарантира правилен избор на обучение.
4. Увеличаване на усилията за свеждане до минимум на броя на отпадналите от висшето образование посредством подобряване на качеството, практическата приложимост и привлекателността на курсовете, по-конкретно чрез обучение, съсредоточено върху студентите, и чрез предоставяне на адекватна подкрепа, ориентиране и консултации след приема в учебното заведение.
5. Осигуряване на достигането на целевата финансова подкрепа до потенциални студенти от групи с по-ниски доходи.
6. Насърчаване на използването на прогнози за уменията и растежа, както и на данни за заетостта на дипломираните висшисти (включително проследяване на тяхната трудова реализация) при създаването, провеждането и оценката на учебни курсове и стимулиране на по-голяма гъвкавост при разработване на учебни програми, включително интердисциплинарни възможности за учене с цел да се повиши пригодността за заетост на дипломираните висшисти.
7. Насърчаване на възприемането на подходи за преподаване и учене, съсредоточени върху студентите, като се отчитат потребностите на многообразната общност на учещите и се насърчават по-разнообразни начини за учене, включително чрез ефективно използване на ИКТ.
8. Насърчаване на институциите за висше образование да инвестират в постоянно професионално развитие на своите кадри и да възнаграждават високите постижения при преподаването.
9. Преодоляване на стереотипите и бариерите, пред които все още са изправени жените при достигането на най-високи нива на следдипломна квалификация и изследователска работа — особено в някои дисциплини и на лидерски позиции — за да се оползотвори свободният потенциал.
10. Обвързване по целесъобразност на националното финансиране за докторантски програми с принципите за иновативно обучение на докторанти ⁽²⁾ и подкрепа за развитието на възможности за научноизследователска кариера.
11. Стимулиране на развитието на предприемачески, творчески и иновативни умения във всички дисциплини и във всички цикли, насърчаване на иновациите във висшето образование чрез по-интерактивна среда на обучение и подобрена инфраструктура за трансфер на знания.
12. Насърчаване по целесъобразност на по-активната роля на интердисциплинарните научни изследвания в институциите за висше образование, както и укрепване на взаимовръзките между висшето образование и научните изследвания с оглед на по-ефикасното функциониране на триъгълника на знанието.
13. В допълнение към образователните и научноизследователските задачи на висшето образование, насърчаване на допълнителното развитие на трети вид дейности като споделяне на знание и иновации, обществена ангажираност, учене през целия живот, значение за регионалното и местното развитие.
14. Насърчаване на партньорството и сътрудничеството с бизнеса, например чрез структури за възнаграждение, стажове и назначаване на работа, стимули за сътрудничество между различни дисциплини и организации, и намаляване на нормативните и административните препятствия пред партньорствата между институциите за висше образование и другите заинтересовани страни от публичния и частния сектор. Ефективният трансфер на знания към пазара и в този контекст постоянният кръговрат между фундаменталните и приложните научни изследвания могат да бъдат постигнати посредством прилагането на публични политики, които укрепват партньорството между широк кръг образувания.
15. Укрепване на връзките между институциите за висше образование, работодателите и институциите на пазара на труда, за да отчитат учебните програми в по-висока степен потребностите на пазара на труда, да се повиши съответствието между умения и работни места и да се разработят активни политики за пазара на труда, насочени към стимулирането на заетостта на дипломираните висшисти.
16. Повишаване на качеството чрез мобилност и трансгранично сътрудничество, включително посредством:
 - a) по-систематично внедряване на образователната мобилност в учебните програми по целесъобразност и гарантиране на ефективно признаване на набраните в чужбина кредити чрез ефективно използване на инструменти за прозрачност, като европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS), приложението към дипломите, контрол на качеството и европейската квалификационна рамка;

⁽¹⁾ Доклад за 2010 г. на Европейския център за развитие на професионалното обучение.

⁽²⁾ Доклад, приет от управляващата група по човешки ресурси и мобилност на ЕНП през май и финализиран на 27 юни 2011 г.

- б) премахване на ненужните препятствия пред смяната на институциите между степените бакалавър и магистър и пред трансграничното сътрудничество и обмен;
 - в) подобряване на достъпа, условията на работа и възможностите за напредък за студенти, изследователи и преподаватели от страни извън ЕС, включително, чрез намиране на решение, където е възможно, на административните проблеми, които създават трудности при получаването на визи;
 - г) гарантиране, че системите за осигуряване на качеството адекватно обхващат образователния франчайз;
 - д) насърчаване на по-широко институционално сътрудничество, включително чрез разработване на курсове, които водят до получаване на двойни и съвместни академични степени.
17. Насърчаване на по-гъвкави системи за управление и финансиране на институциите за висше образование, в т.ч. и механизми, обвързани с резултатите и конкуренцията, и стимулиране на професионализацията на вътрешното управление.
18. Улесняване на достъпа до алтернативни източници на финансиране, включително по целесъобразност чрез използването на публични средства за привличане на частни и други публични инвестиции.

ПРИВЕТСТВА НАМЕРЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

- 1. Да подкрепи усилията на държавите-членки за реформиране на системите им за висше образование, като се използват пълноценно програмите на ЕС в сферата на образованието и обучението, и посредством по-добра емпирична база, подробен анализ и повишена прозрачност, включително като:
 - а) разработи, в процес на консултации със заинтересованите страни в тази област, независим инструмент за прозрачност, основан на постигнатите резултати, предназначен за определяне на профила на институциите за висше образование („U-Multirank“), който да отчита специфичния характер националните институции за висше образование и да зачита разнообразието от институции на висшето образование в цяла Европа, както и да позволява на потребителите да създават индивидуализирани многоаспектни класации;
 - б) продължи да подобрява процеса на проучване в областта на висшето образование и пазара на труда, по-специално посредством подобряване на данните относно резултатите за образователната мобилност и заетостта в европейското висше образование (като работи с наличните ресурси и сведе до минимум административната тежест) и посредством предоставяне на специфични насоки за повишаване на основните и общоприложимите умения и за преодоляване на несъответствията на уменията;
 - в) анализира въздействието на различните подходи за финансиране върху диверсификацията, ефективността и равнопоставеността на системите за висше образование, както и върху мобилността на студентите;
 - г) създаде експертна група на високо равнище, която да анализира основни въпроси на модернизацията на висшето образование, като започне с насърчаване на високите постижения в преподаването, с цел групата да докладва през 2013 г.
- 2. Да способства за повишаване на образователната мобилност посредством укрепване на ECTS и механизмите за контрол на качеството с цел да се подобри признаването.
- 3. Да предложи, без да се засягат предстоящите преговори по бъдещата програма на ЕС в областта на образованието, обучението и младежта, схема за мобилност за степен магистър по програмата „Еразмус Мундус“, за да насърчи мобилността, върховите постижения и наличието на достъпно финансиране за студенти, които се обучават по магистърска степен в друга държава-членка, независимо от социалния им произход.
- 4. Да подкрепи анализа на потоците в мобилността и на развитието на образователния франчайз.
- 5. Да насърчава съвместно с държавите-членки съгласуваното развитие на европейското научноизследователско пространство и на европейското пространство за висше образование и да се стреми към укрепване на единостествието между ЕС и процеса от Болоня, включително като използва програмата за периода след 2013 г. в областта на образованието и обучението, за да се способства за постигане на целта за мобилност от Болоня и ЕС, която е 20 процента.
- 6. Да продължи да развива Европейския институт за иновации и технологии (EIT), като приеме предложението за нова стратегическа иновационна програма, която ще определи бъдещето на EIT, неговите приоритети, както и предложения за стартиране на нови Общности за знания и иновации (ОЗИ), по-специално за да се повиши иновационният потенциал на институциите за висше образование в сътрудничество с бизнеса.
- 7. Да подкрепи прилагането на открити и прозрачни процедури за набиране на персонал и да стимулира трансграничната мобилност на изследователите и мобилността им между различните сектори посредством утвърждаването на Европейската рамка за научноизследователска кариера и на европейската инициатива EURAXESS — *изследователи в движение* ⁽¹⁾.
- 8. Като част от действията „Мария Кюри“ да стимулира програмите за мобилност, предназначени за докторанти, включително чрез подпомагане на реинтеграцията, и да насърчава европейската докторантура в промишления сектор с цел да се подпомогнат приложните изследвания.
- 9. Да предложи качествена рамка за стажовете, за да помогне на студентите и на дипломираните висшисти да придобият практическите знания, необходими за работните места, и да заемат повече и по-добри като качество стажантски позиции.

⁽¹⁾ Доклад, приет от управляващата група по човешки ресурси и мобилност на ЕНП през май и финализиран на 21 юли 2011 г.

10. Да насърчи представянето на ЕС като дестинация за обучение и научни изследвания за най-ярки таланти от целия свят, като същевременно отчита многообразието на институциите за висше образование, и да развие отношенията по въпросите на висшето образование с партньори извън ЕС с оглед на укрепването на националните системи за висше образование, диалога в тази област, мобилността и академичното признаване, включително чрез стратегията за разширяване, Европейската политика за съседство, Източното партньорство, Евро-средиземноморското партньорство, сътрудничеството със Западните Балкани, Глобалния подход към миграцията и Болонския политически форум.

11. Да разработи международна стратегия на ЕС за висшето образование, за по-успешно постигане на посочените

по-горе цели, като се разшири международният обseg и видимост и се започне съвместна работа с партньори с оглед задълбочаване на отношенията и укрепване на процеса на изграждане на капацитет в сектора на висшето образование.

12. Да подобри дългосрочното въздействие на финансирането от ЕС, предназначено за модернизиране на висшето образование, посредством подобряване на допълването между различните инструменти за финансиране, по-конкретно бъдещата програма на ЕС в областта на образованието, обучението и младежта, рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ и инструментите на европейската политика на сближаване.

ЦЕНИ ЗА АБОНАМЕНТ ЗА 2011 г. (без ДДС, с включени разходи за стандартна доставка)

Официален вестник на ЕС, серии L + C, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	1 100 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, на хартиен носител + годишно сборно издание на DVD	на 22 официални езика на ЕС	1 200 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия L, единствено на хартиен носител	на 22 официални езика на ЕС	770 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серии L + C, месечно издание на DVD (сборно издание)	на 22 официални езика на ЕС	400 EUR за годишен абонамент
Притурка към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане), DVD, едно издание на седмица	многоезичен: на 23 официални езика на ЕС	300 EUR за годишен абонамент
Официален вестник на ЕС, серия C — Конкурси	на език(езици) в зависимост от конкурса	50 EUR за годишен абонамент

Абонамент за *Официален вестник на Европейския съюз*, издаван на официалните езици на Европейския съюз, може да се направи за 22 езикови версии. Един абонамент включва сериите L (Законодателство) и C (Информация и известия).

За всяка езикова версия се прави отделен абонамент.

Съгласно Регламент (ЕО) № 920/2005 на Съвета, публикуван в Официален вестник L 156 от 18 юни 2005 г., според който институциите на Европейския съюз временно не са задължени да съставят всички актове на ирландски език и да ги публикуват на този език, изданията на Официален вестник на ирландски език се разпространяват отделно.

Абонаментът за притурката към Официален вестник (серия S — Договори за обществени поръчки и процедури по възлагане) включва всички 23 официални езикови версии в едно общо многоезиково DVD.

Абонатите на *Официален вестник на Европейския съюз* имат право, след заявка, да получат различните приложения към Официален вестник без допълнително заплащане. Информация за публикуването на приложенията се предоставя чрез съобщения за читателите, включени в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Продажби и абонаменти

Абонаментът за различните платени периодични издания, като например *Официален вестник на Европейския съюз*, може да бъде направен чрез всички наши търговски представители.

Списъкът на търговските представители е достъпен на адрес:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_bg.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: <http://europa.eu>

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG